

Role oběti a pachatele domácího násilí

Role Victims and Perpetrators of Domestic Violence

Bc. Pavla Menšíková

Diplomová práce
2015

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta aplikované informatiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta aplikované informatiky
akademický rok: 2014/2015

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Pavla Menšíková**
Osobní číslo: **A13381**
Studijní program: **N3902 Inženýrská informatika**
Studijní obor: **Bezpečnostní technologie, systémy a management**
Forma studia: **kombinovaná**

Téma práce: **Role oběti a pachatele domácího násilí**
Téma anglicky: **The Roles of Victims and Perpetrators of Domestic Violence**

Zásady pro vypracování:

1. Zpracujete rešerši literatury, která se vztahuje ke zpracovávanému tématu.
2. Vymezte fenomenologické a etiologické otázky spojené s postavením oběti a pachatele domácího násilí, včetně historických souvislostí a současné aktuální situace.
3. Analyzujte kriminologické a sociální aspekty domácího násilí.
4. Analyzujte postavení oběti a pachatele.
5. Zpracujte metodiku výzkumné části kvalifikační práce.
6. Výstupy výzkumu a analytické části kvalifikační práce využijte pro vlastní návrhy a opatření, data statisticky vyhodnoťte a zpracujte do grafů a tabulek.

Rozsah diplomové práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování diplomové práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

1. **BEDNÁŘOVÁ, Z., MACKOVÁ, K., PROKEŠOVÁ, H.,** Studijní materiál o problematice domácího násilí pro pracovníce a pracovníky orgánů sociálně právní ochrany dětí. Praha: MPSV, 2006. 139 s. ISBN 80-86878-50-3.
2. **BUSKOTTE, A.,** Z pekla ven žena v domácím násilí, Brno, Computer press, 2008. 176 s. ISBN 978-80-251-1786-6.
3. **ČÍRKOVÁ, L., VITOUŠOVÁ, P. a kolektiv,** Pomoc obětem a svědkům trestných činů - Příručka pro pomáhající profese, Praha: Grada Publishing, 2002. 191 s. ISBN:97-8802472-014-2.
4. **DUFKOVÁ, I., ZLÁMAL, J.,** Domácí násilí se zaměřením na problematiku obětí. 1. vyd. Praha: Střední policejní škola Ministerstva vnitra, Středisko pro výchovu k lidským právům a profesní etiku, 2005. 52 s. ISBN: 80-239-5686.
5. **HUŇKOVÁ, M. a VOŇKOVÁ J.,** Domácí násilí v ČR z pohledu práva: efektivnost právních norem ČR posuzovaná vzhledem k cíli ochrany společnosti před domácím násilím. 1. vyd. Stráž pod Ralskem: Justiční akademie ČR, 2004, 248 s. ISBN 80-239-6230-2.
6. **ŠEVČÍK, D. a ŠPATENKOVÁ, N.,** Domácí násilí: kontext, dynamika a intervence. Vyd. 1. Editor Lucie Vaničková Horníková. Brno: Portál, 2011, 186 s. ISBN 978-807-3676-902.
7. **VÁGNEROVÁ, M.,** Psychopatologie pro pomáhající profese. Vyd. 3. Praha: Portál, 2004. 872 s. ISBN 8071788023.

Vedoucí diplomové práce:

PhDr. Mgr. Stanislav Zelinka

Ústav bezpečnostního inženýrství

Datum zadání diplomové práce:

12. ledna 2015

Termín odevzdání diplomové práce:

15. května 2015

Ve Zlíně dne 6. února 2015

doc. Mgr. Milan Adámek, Ph.D.

děkan

doc. RNDr. Vojtěch Křesálek, CSc.

ředitel ústavu

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové/bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že diplomová/bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové/bakalářské práce bude uložen v příruční knihovně Fakulty aplikované informatiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně a jeden výtisk bude uložen u vedoucího práce;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji diplomovou/bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – diplomovou/bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen připouští-li tak licenční smlouva uzavřená mezi mnou a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové/bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové/bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové/bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

- že jsem na diplomové práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
- že odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně 15.5.2015

.....
podpis diplomanta

ABSTRAKT

Diplomová práce se zabývá tématem „Role oběti a pachatele domácího násilí“. Domácí násilí je jedním ze závažných sociálních problémů. Teoretická část definuje základní pojmy domácího násilí, oběť a pachatele. Popisuje znaky, formy a fáze domácího násilí. Praktická část se věnuje vlastnímu výzkumu v této oblasti. Na základě výstupu vlastního výzkumu práce navrhuje opatření. Cílem práce je poskytnout ucelený pohled na problematiku domácího násilí.

Klíčová slova: domácí násilí, oběť, pachatel, formy domácího násilí, příčiny domácího násilí, vykázaní, viktimologie, stalking

ABSTRACT

The diploma thesis focuses on the topic of "The Role of the Victim and the Perpetrator of Domestic Violence". Domestic violence is a serious social problem. The theoretical part defines the basic concepts of domestic violence, the victim, and the perpetrator. It also describes the symptoms, forms and stages of domestic violence. The practical part focuses on a research in this area, and on its basis it proposes measures. The goal of the thesis is to provide an overall view of domestic violence.

Keywords: domestic violence, victim, perpetrator, forms of domestic violence, causes of domestic violence, banishment, victimology, stalking

Ráda bych poděkovala vedoucímu své diplomové práce PhDr. Mgr. Stanislavu Zelinkovi za jeho ochotu, trpělivost a užitečnou metodickou pomoc při psaní diplomové práce.

Zároveň děkuji všem respondentům, kteří se podíleli na výzkumné části mé diplomové práce. Dále děkuji své rodině, která mě po celou dobu studia podporovala a byla mi oporou.

OBSAH

ÚVOD	9
I TEORETICKÁ ČÁST	11
1 DOMÁCÍ NÁSILÍ	12
1.1 FORMY DOMÁCÍHO NÁSILÍ.....	13
1.1.1 Fyzické násilí	13
1.1.2 Psychické násilí.....	13
1.1.3 Sexuální násilí	14
1.1.4 Ekonomické násilí.....	15
1.1.5 Sociální násilí	15
1.1.6 Emocionální násilí.....	15
1.1.7 Stalking	16
1.2 KLÍČOVÉ ZNAKY DOMÁCÍHO NÁSILÍ	17
1.3 FÁZE DOMÁCÍHO NÁSILÍ	17
1.3.1 První fáze	18
1.3.2 Druhá fáze	18
1.3.3 Třetí fáze	19
1.3.4 Čtvrtá fáze	20
2 PROFIL AGRESORA	21
2.1 CHARAKTERISTICKÉ RYSY AGRESORA.....	22
2.2 TYPOLOGIE AGRESORŮ (MUŽŮ).....	22
2.3 PSYCHIATRICKÉ DIAGNÓZY	24
2.4 TERAPEUTICKÉ PROGRAMY PRO AGRESORY	24
3 PROFIL OBĚTI	26
3.1 ŽENY JAKO OBĚTI	27
3.2 MUŽI JAKO OBĚTI	27
3.3 DĚTI JAKO OBĚTI	29
3.3.1 Vliv domácího násilí na tělesnou stránku	30
3.3.2 Vliv domácího násilí na emoce dítěte	30
3.3.3 Vliv domácího násilí na kognitivní jednání dítěte	31
3.3.4 Vliv domácího násilí na chování dítěte	31
3.3.5 Vliv domácího násilí na sociální vztahy dítěte	32
3.4 SENIOŘI JAKO OBĚTI.....	32
3.5 ZDRAVOTNĚ POSTIŽENÁ OSOBA JAKO OBĚŤ.....	33
4 LEGISLATIVA	35
4.1 VIKTIMOLOGIE	37
4.2 INSTITUT VYKÁZÁNÍ.....	38
II PRAKTICKÁ ČÁST	39
5 VLASTNÍ VÝZKUM	40
5.1 METODY VÝZKUMU.....	40
5.2 CÍLE A HYPOTÉZA.....	40
5.3 VÝSLEDKY DOTAZNÍKU.....	41
5.3.1 Příčiny domácího násilí.....	41

5.3.2	Motivy domácího násilí.....	43
5.3.3	Příklady demonstrující nejčastější motivy DN	44
5.3.4	Stockholmský syndrom.....	45
5.3.5	Vyhodnocení vlastního výzkumu.....	46
5.4	STATISTIKA VYKÁZÁNÍ.....	62
5.5	DIAGNOSTICKÁ METODA SARA.....	63
5.6	NÁVRHY A OPATŘENÍ	63
5.7	KDE HLEDAT POMOC	64
ZÁVĚR		66
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....		68
SEZNAM OBRÁZKŮ		71
SEZNAM TABULEK.....		72
SEZNAM GRAFŮ		73
SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....		74
SEZNAM PŘÍLOH.....		75

ÚVOD

Domácí násilí se stává v současné době hodně diskutovaným tématem. Špatné zacházení s partnery zde bylo v minulosti a bude zřejmě i nadále. Bohužel, nabírá stále větších rozměrů a stává se stále rafinovanějším a nebezpečnějším.

Domácí násilí dlouho nepatřilo mezi veřejně diskutovaná témata. Dlouho bylo považováno za soukromou záležitost a obecně bylo docela tolerováno. Násilí v rodině je vážný problém, který se vyskytuje ve všech společenských vrstvách. Feministická hnutí se v 70. letech 20. století zasloužila o to, že se o tomto tématu začalo diskutovat také veřejně. Už to nebyl jen soukromý problém. U nás se o problému domácího násilí začalo veřejně mluvit až ve 90. letech 20. století. Postupně vznikaly různé neziskové organizace, které se tomuto problému začaly věnovat.

Na páchaní domácího násilí nemá vliv vzdělání, věk nebo příjmy. Je to násilí páchané mezi partnery, násilí rodičů na dětech, násilí mezi sourozenci nebo také zneužívání a zanedbávání seniorů apod. Násilí nemusí být pouze fyzické, jako jsou např. facky, kopání nebo bití. Oběti se často setkávají také s psychickým násilím, které zanechává daleko hlubší jizvy než fyzické násilí. V žádném případě však nemůžeme říci, že jsou lehčí či těžší formy násilí. Všechny jsou špatné a závažné.

Statistiky neziskových organizací odhalují smutnou skutečnost. Každý druhý člověk starší 15ti let, ví z doslechu o nějakém případě partnerského násilí. Ženy se nejčastěji setkávají s psychickým násilím. Případy domácího násilí, které nebyly nikdy zaregistrovány na policii, se odhaduje na 5-10 násobně vyšší než je uváděno ve statistikách. Téměř 90 % případů domácího násilí je páchano na ženách. Bohužel, většina těchto případů není nahlášena. Mnoho lidí nedokáže pochopit, proč oběť není schopna od násilníka odejít. Ženy se často obávají o své bezpečí nebo o bezpečí svých dětí, mají strach z nejistoty, jsou citově nebo finančně závislé na partnerovi, stydí se apod.

Diplomová práce poskytuje ucelený pohled na domácí násilí. Definiuje, kdo je oběť a pachatel, popisuje jednotlivé formy násilí a vysvětluje jednotlivé fáze domácího násilí. Práce je rozdělena na dvě části. První část je teoretická, kde je vysvětleno, co přesně je domácí násilí. Jak je poznat, jakou může mít podobu. Tato část je dále věnována profilu pachatele a profilu oběti. Kapitola věnovaná pachateli popisuje, jaké typy násilníků existují

a jaké charakteristické rysy tito pachatelé mají. Kapitola věnovaná obětem domácího násilí popisuje, kdo všechno může být obětí. Poslední kapitola v teoretické části je věnována legislativě a právním předpisům. Druhá část diplomové práce se věnuje praktické části, kde je proveden vlastní výzkum pomocí dotazníku.

Domácí násilí je specifické hlavně tím, že se odehrává za „zavřenými dveřmi“. Nebezpečí je tak doma - tam kde to známe, kde se máme cítit bezpečně, kde jsme mezi svými blízkými. Vždyť když se řekne rodina nebo domov, každého napadne láska, bezpečí, porozumění a klid. Ale jen oběti domácího násilí vědí, že tato slova jsou na hony vzdálena realitě, kterou prožívají denně. Proto je nutné a velmi důležité nabídnout obětem pomocnou ruku a podpořit je tak při řešení složité situace.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 DOMÁCÍ NÁSILÍ

Násilí má různé podoby. Stejně tak je odlišná míra tolerance násilí v jednotlivých společnostech. Domácí násilí představuje nejméně kontrolovaný druh násilí. Zahrnuje všechny projevy fyzického, psychického i sexuálního násilí. Všeobecně můžeme říci, že násilí vyvolává agresi. Cílem agresivity je úmyslné násilné jednání, napadání a ubližování.

Tato oblast je zkoumaná poměrně krátce. Proto není jednotná definice pojmu domácího násilí přesně vymezena. Jako hlavním důvodem této nejednotnosti můžeme uvést různé stupně intenzity páčání násilí a různé skutkové podoby. Domácí násilí je páčáno na partnerech, dětech, starých osobách i tělesně postižených. K násilí dochází také proti mužům jak v heterosexuálním, tak homosexuálním vztahu. Násilí se objevuje mezi lidmi nezávisle na jejich vzdělání, ekonomické situaci, rase apod. Obecně jej můžeme pojmenovat jako chování, které vyvolává u jednoho z partnerů strach. Charakteristickým rysem domácího násilí je skutečnost, že se odehrává v soukromí. Má stoupající tendenci, je opakované a téměř každodenní.

Akteři domácího násilí jsou oběť a agresor. Za nepřímé oběti domácího násilí jsou považováni svědci domácího násilí. Nejčastěji se jedná o děti nebo osoby žijící ve společné domácnosti. V drtivé většině u partnerských vztahů je agresorem muž a obětí žena. Oběť však může být jakákoli osoba, žena, dítě, muž, senior nebo zdravotně postižený. U domácího násilí jsou to většinou ženy, bez ohledu na věk, vzdělání, národnost, náboženství, profesi. Neexistuje žádný konkrétní znak, který definuje oběť.

Vývoj každého člověka nejvíce ovlivňuje jeho rodina, do které se narodí a vyrůstá v ní. Zde vidí reálný model mezilidských vztahů. V rodinách, kde jsou děti týrány či odmítány nebo kde jsou porušeny vazby mezi členy rodiny, nebo jsou děti svědkem týrání jednoho z rodičů, se vytváří reálný předpoklad, že bude mít dítě do budoucna v intimním vztahu problém, jak může docílit rovnoprávného postavení. A to z toho důvodu, že násilí, které prožil nebo byl jeho svědkem, považuje za přirozený jev. [4]

U agresora také neexistuje typický profil osobnosti, který vystihuje všechny agresory. Ani v tomto případě nezáleží na věku, rase nebo vzdělání.

1.1 Formy domácího násilí

Mezi nejčastější formy domácího násilí patří fyzické, psychické, sexuální, ekonomické a sociální násilí. V posledních letech je také často zmiňován stalking neboli nebezpečné sledování. Tyto formy násilí jsou trestný čin. Většinou jsou tyto formy násilí kombinovány a nelze je vždy přesně oddělit.

1.1.1 Fyzické násilí

Fyzické násilí je velmi častou podobou násilí. Je nejvíce viditelné. Jedná se především o bolestivé útoky, které mohou mít různou podobu a mohou vyvrcholit poškozením zdraví, popřípadě ohrožením života nebo usmrcením. Nejběžněji se objevuje jako bití, fackování, kroucení ruky, strkání, tahání za vlasy, pálení, kopání, svazování, škrcení, bodání či řezání, odírání jídla a spánku, ohrožování zbraní, nucení k požití drog apod. [1], [15]

Oběti svá zranění velmi často maskují a jejich okolí nemá o domácím násilí ani tušení. Fyzické násilí se časem opakuje a stupňuje, roste síla i údernost. Oběť často své modřiny a odřeniny omlouvá svou nešikovností.

1.1.2 Psychické násilí

Nejčastěji je pácháno psychické násilí. Může se vyskytovat samostatně, ale většinou je pácháno současně s fyzickým nebo sexuálním násilím. Bývá velmi těžce prokazatelné, protože ani sama oběť si často neuvědomuje, že je psychicky týraná. Při této formě násilí agresor neustále vzbuzuje v oběti pocit strachu. Nejčastěji se psychické násilí projevuje jako ponižování, nadávání, zavražďování, vyhrožování, zesměšňování, omezování, izolace od rodiny a přátel, snižování osobních kvalit, kritizování, psychickým vydíráním, demonstrování intimního vztahu s jinou osobou, ničení majetku, křik, výhrůžky opuštění rodiny, vraždou či sebevraždou, odejmutím dětí či únos, navádění proti druhému rodiči

apod. Zde platí, čím méně lidí kolem sebe žena má, tím větší je pravděpodobnost, že se bude emocionálně fixovat na svého násilnického partnera. [15], [16]

Obrázek 1 Domácí násilí [33]

1.1.3 Sexuální násilí

Velmi často se s násilím fyzickým vyskytuje i násilí sexuální. Je charakterizováno především nucením oběti provádět sexuální praktiky (často fyzicky) proti její vůli, které jsou oběti nepříjemné. O sexuálním násilí mluvíme především v případě, je-li žena donucena k pohlavnímu styku. Toto násilí však může mít mnoho podob, jako např. naléhání k různým sexuálním praktikám, nucení ke sledování pornofilmů při souloži, přinucení k pohlavnímu styku za přítomnosti dalších osob, sexuální napadení, popř. je oběť zastrašována. Takové jednání je aktem agrese a zneužití partnerských vztahů v oblasti sexuální. Cílem je vyvolání pocitu ponížení partnera. Agresor se svou obětí jedná a zachází pouze jako se sexuálním objektem. [1], [3]

1.1.4 Ekonomické násilí

Charakteristickým rysem ekonomického násilí je neposkytování peněz. Oběť je nucena žádat o peníze na základní potřeby, jako je jídlo, nájem a ošacení, dostává přiděly, je jí bráněno v obstarávání vlastního příjmu. Oběť je dále podrobena každodenní kontrole rozpočtu nákupů, není jí dovoleno svobodně rozhodovat o svých vlastních penězích, oběť má zakázáno chodit do práce a tím udržovat ekonomickou nezávislost na partnerovi, absolutní kontrola nad příjmy a výdaji oběti. Vyskytuje se mnoho případů, kdy si agresor vezme vysoké půjčky, které nesplácí. Protože byly půjčky uzavřeny v době manželství, firmy tyto pohledávky vymáhají po oběti. Popřípadě donutí agresor svou oběť, aby si vzala půjčku na své jméno. Oběť je tedy neustále ve finanční tísní a je závislá na agresorovi. Není tedy schopná opustit domov a partnera, a vyhledat pomoc. [1], [17]

1.1.5 Sociální násilí

Hlavním cílem je izolování oběti od okolí. Zamezit kontaktu s rodinou a přáteli, zákaz přijímat návštěvy, dívat se na televizi, zákaz chodit do práce, stanovení času doby návratu, zákaz nebo kontrola korespondence, telefonátů a SMS apod. Pokud oběť nedodržuje pravidla, je trestaná. V případě, že oběť ztratí kontakt se svým okolím, nemá možnost probrat svůj problém. V takovém případě dochází k deformaci vnímání reality. Normou se tak stává to, jak žije, tedy dennodenní násilí. Důvodem takového chování agresora je existence objektivních názorů, které by mohly vést k případnému odporu oběti, což by znesnadnilo agresorovi získání moci a kontroly nad obětí. [15]

1.1.6 Emocionální násilí

Emocionální násilí je orientováno na osoby, zvířata a věci, vůči kterým má oběť citový vztah. Agresor vyhrožuje likvidací domácích zvířat nebo jejím provedením, ničí věci patřící oběti, která k těmto věcem má vztah a mají pro ni nenahraditelnou vzpomínku. [15]

1.1.7 Stalking

Nebezpečné pronásledování neboli stalking je další formou domácího násilí. V České republice se stalo stalkerství předmětem pozornosti teprve nedávno. Tato forma násilí je spíše spojena s rozchodem partnerů než s trvajícím vztahem. Nejvíce obětí tvoří především bývalé partnerky nebo partneři. Pachatel chce mít svou oběť neustále nablízku, mít nad ní moc a kontrolu. Stalking můžeme definovat jako obtěžující chování, zastrašování, sledování, vyhrožování, neustálé navštěvování oběti v práci nebo doma, obtěžující SMS zprávy nebo telefonáty, zasílání dárků apod. Pronásledovatel také může obtěžovat okruh blízkých nebo širší okruh osob oběti. Agresor se snaží přímo nebo nepřímo své oběti vyhrožovat. Oběť potom zažívá pocit strachu, stres, pocit úzkosti apod. Tyto pocity mohou následně vést k psychickým i zdravotním problémům. V horších případech může agresor například probodnout pneumatiky, zničit fasádu domu, poškrábat auto apod. V případě, že oběť neprojevuje dostatečné reakce nebo agresora dlouhodobě odmítá, může dojít až k omezování osobní svobody nebo fyzickému napadení. [2]

Obrázek 2 Stalking [34]

1.2 Klíčové znaky domácího násilí

Jako domácí násilí nemůžeme označit jeden incident. Mezi klíčové znaky domácího násilí zahrnujeme opakující se útoky s dlouhodobějším trváním, eskalace násilí a vzrůstající intenzita. Jsou to útoky na lidskou důstojnost, postupně se přidávají útoky, které ohrožují zdraví a později útoky ohrožující lidský život. V některých případech nedochází ke stupňování násilí a stupeň napadání zůstává na stejné úrovni. V případě útoku na lidskou důstojnost chce agresor snížit sebeúctu či sebevědomí své oběti, popřípadě svou oběť sociálně izolovat. Projevy domácího násilí mohou přetrvávat i několik let.

Charakteristickým znakem domácího násilí je nerovné postavení mezi agresorem a jeho obětí a jejich role se v průběhu násilí nemění. Agresor postupně získává moc nad každodenním životem své oběti a kontroluje jí život. Domácí násilí nejsou vzájemné spory, hádky nebo napadání. V těch případech se role agresora a oběti střídají.

Dalším znakem domácího násilí může být skutečnost, že se nejčastěji odehrává za zavřenými dveřmi. Násilí se tedy odehrává beze svědků. Agresor i oběť mají většinou společnou domácnost. Oběť mnohdy nemá možnost společné bydlení opustit, ať už ze strachu nebo finančních důvodů. Postoj oběti vůči agresorovi je často velmi složitý. Protože agresorem u domácího násilí bývá osoba blízká, je chování oběti úplně jiné než u jiného druhu násilí, kde je cizí agresor. Primárně si oběť domácího násilí nepřeje agresora potrestat, ale zastavit probíhající násilí a doufá, že vztah může pokračovat dále bez násilí. [2], [5]

1.3 Fáze domácího násilí

Vzhledem k tomu, že domácí násilí je dlouhodobým a opakovaným činem, skládá se z několika fází. Tyto fáze na sebe navazují a opakují se ve stále kratších intervalech a většinou trvají mnoho let. Opakováním domácího násilí si agresor i oběť upevňují svoje role – moc a nadvládu agresora a závislost oběti na něm.

Každá oběť se s násilím vyrovnává jiným způsobem. V některých případech se jednání oběti může jevit, jako že jen pasivně přijímá násilné jednání agresora a snáší jeho chování bez většího odporu. Oběť však vytváří různé strategie, jak čelit násilí.

Domácí násilí se opakuje v etapách, kde se střídá období, kdy se oběť fixuje na agresora, kde se vytváří napětí, kde dochází k týrání a kde je fáze klidu. Nejčastěji bývá agresorem muž a obětí žena. Na takovém příkladě objasním jednotlivé fáze.

1.3.1 První fáze

Tato fáze ničím nenaznačuje, že by mohlo dojít k násilí. Dochází k fixaci oběti na agresora. Agresor je zatím velmi pozorný, ohleduplný a galantní, ženu zahrnuje dárky a lichotkami. Okolí jej vnímá jako chápavého partnera a příjemného společníka. Oběť má pocit, že prožívá krásné a velmi příjemné období svého života. Je tak okouzlena tím, jak se partner chová, že nevnímá skutečnost, že je pozvolna vmanipulována do role oběti budoucího domácího násilí. Spoustu času tráví s agresorem a nevnímá ani skutečnost, že je postupně odtrhávána od své rodiny a přátel. Zpočátku to jsou nenásilné metody, jako např. vzbuzování pocitu viny nebo citové vydírání. Oběť se snaží maximálně agresorovi vyhovět, trávit s ním co nejvíce času a plnit veškerá jeho přání. Časem je oběť schopná se svému agresorovi podvolit a přizpůsobit ve všech směrech. Agresor si ji k sobě připoutal a získal nad ní nadvládu. Začíná se projevovat značná nerovnost ve vztahu a přichází další fáze. [6], [18]

1.3.2 Druhá fáze

Ve druhé fázi najednou oběť cítí změnu, dá se říci, že „houstne atmosféra“. Začíná vnímat přehnanou a nepříjemnou pozornost, nechápe změny nálady agresora. Často je agresor uražený, nespokojený, bez nálady, nepříjemný, nemluvný nebo se naopak objevuje křik a nadávky, agresor je žárlivý, podrážděný nebo explozivní. Oběť nechápe, co dělá špatně, a snaží se všemožně vyjít vstříc, aby udržela ve vztahu klid. Snaží se být poslušnější, aby se zavděčila. Oběť je zmatená, bezmocná a cítí strach, protože se s agresorem není

možné rozumně domluvit ani nic vyřešit. Agresor se chová chladně, odmítavě, mluví monotónně a bez zájmu.

V případě, že se oběť zeptá přímo na problém, agresor vše popírá, odráží její přímot tím, že ji označí za hysterku, stále nespokojenou a přecitlivělou. Oběť je zmatená čím dál víc, a tak začíná hledat chybu sama v sobě. Tím dochází k její destabilizaci, schopnost vnímat reálný pohled na situaci a podkopávání jejího sebevědomí. Viní se z nastalé situace a více se podřizuje svému agresorovi. [6], [18]

1.3.3 Třetí fáze

Tady nastupuje skutečné násilí. Agresor svou oběť zesměšňuje, zvyšuje se intenzita slovního napadání, projevuje se i na veřejnosti. Posměšky se většinou týkají tělesného vzhledu, inteligence apod. Oběť se snaží agresora omlouvat a zachovává zdání, že se nic neděje.

Ke slovnímu napadání se přidává fyzické násilí. Mohou to být facky nebo další drobnější projevy. Nebo propuknou agresivnější projevy, jako zastrašování, rozbíjení věcí, několikahodinové týrání, bití, škrcení, kopání, znásilňování, pálení, svazování apod. Oběť je potrestaná např. za studenou večeři, že chodí neupravená na veřejnost apod. Vždy se snaží předejít projevům násilí a dává si pozor, aby to, co se agresorovi nelíbilo, již příště neudělala. Po takovém projevu agresora si odnáší modřiny, zlomeniny, popáleniny, zhmožděny, ale také šrámy na duši. Zavděčit se však agresorovi není možné. Pokaždé se najde důvod, proč agresor zaútočí.

Pokud se oběť postaví agresorovi a poukáže na skutečnost, že jí ubližuje, agresor své obvinění okamžitě obrátí proti ní. Poukáže na její neschopnost a neustálé si stěžování na něco, a tím v oběti probudí pocit viny. Oběť se tak vidí agresorovými očima a přejímá jeho názor, a tak nabírá dojem, že je skutečně neschopná. [6], [18]

Obrázek 3 Třetí fáze domácího násilí [35]

1.3.4 Čtvrtá fáze

V poslední fázi se snaží agresor svou oběť po útoku odprosit, protože o svou oběť nechce přijít. Slibuje, že se to již nebude opakovat, že šlo o jednorázové selhání, za které může např. nervozita, stres či alkohol. Snaží se ji obměkčit větami jako Co bych bez tebe dělal? nebo Nemůžu bez tebe žít. Projevuje lásku a lítost, resp. to jen předstírá.

Protože se najednou vše zdá jako na začátku vztahu, není důvod, aby partnerka slibům neuvěřila. Opět si připadá potřebná a milovaná. Vše opět vypadá, že je v pořádku. Což trvá do dalšího útoku. Vše tedy začíná nanovo a střídají se všechny čtyři fáze. Období klidu se však zkracuje a období násilí prodlužuje. Šance, že se oběti podaří ze vztahu odejít bez pomoci někoho dalšího, je téměř mizivá. [6], [18]

2 PROFIL AGRESORA

Agresor a oběť jsou hlavními účastníky domácího násilí. Často se také vyskytují svědci domácího násilí. Zpravidla to bývají děti nebo další účastníci (rodinní příslušníci) a jsou označováni za nepřímé oběti. Tato kapitola se zaměřuje na profil agresora.

Trestní zákoník 40/2009 Sb. definuje pachatele následně:

- Pachatelem trestného činu je, kdo svým jednáním naplnil znaky skutkové podstaty trestného činu nebo jeho pokusu či přípravy, je-li trestná.
- Pachatelem trestného činu je i ten, kdo k provedení činu užil jiné osoby, která není trestně odpovědná pro nedostatek věku, nepřičetnost, omyl, anebo proto, že jednala v nutné obraně, krajní nouzi či za jiné okolnosti vylučující protiprávnost, anebo sama nejednala nebo nejednala zaviněně. Pachatelem trestného činu je i ten, kdo k provedení činu užil takové osoby, která nejednala ve zvláštním úmyslu či z pohnutky předpokládané zákonem; v těchto případech není vyloučena trestní odpovědnost takové osoby za jiný trestný čin, který tímto jednáním spáchala. [28]

Chování agresora je založeno na moci a kontrole nad svou obětí. Využívá všechny formy domácího násilí – fyzické, psychické, sexuální, ekonomické i sociální. Hlavními prostředky pro dosažení svého jsou agrese, násilí a vyvolání strachu. U agresora neexistuje typický profil či povahový rys, který by vystihoval všechny agresory. Nezáleží na věku, rase, vzdělání či pracovní pozici. Agresorem mohou být muži, ženy, děti i senioři. K násilí může docházet mezi partnery, dospělými a dětmi, dospělými a prarodiči, mezi dětmi navzájem, mezi handicapovanými lidmi a jejich pečovateli či mezi homosexuálními páry.

Agresor se navenek prezentuje jako bezproblémový, sympatický a pozorný člověk, ovšem v soukromém životě je to přesně naopak. Je to bezohledný, násilný až brutální člověk. Příčinou takového chování je zpravidla povaha agresora, dominance, neustálá potřeba ovládat, vychovávat a kontrolovat svou oběť. K takovému chování může také přispět např. vyšší postavení oběti, vliv alkoholu nebo návykových látek, psychiatrická diagnóza nebo vliv neočekávaných událostí. V knize Z pekla ven autor uvádí, že kdo byl bit jako dítě,

s největší pravděpodobností bude bít své děti. Dá se říci, že násilí plodí násilí. To však neplatí u každého agresora, který byl v dětství bit. [1]

2.1 Charakteristické rysy agresora

- Emoční nestabilita s vyšší mírou agresivity
- Pozitivní vztah k násilí
- Žárlivost
- Majetnické sklony
- Pocit nedocenění a neschopnosti
- Nízký práh sebeovládání
- Špatné zvládnutí stresu a napětí
- Úzkostnost
- Nízké sebevědomí
- Nejistota
- Sklon vinit ze svých činů jiné
- Nepřiměřené chování vůči slabším jedincům
- Nespokojenost
- Konfliktnost vůči svému okolí
- Výbušnost
- Neschopnost vyrovnat se se stresovou situací
- Využívání násilí jako nástroje k dosažení cíle [4]

2.2 Typologie agresorů (mužů)

- **Kontrolor** – pokládá oběť za svůj majetek, za objekt, který může ovládat hrozbami nebo použitím fyzické síly. Pokud agresor cítí, že ztrácí nad svou obětí moc a kontrolu, zpravidla se objevuje násilí. Je pro něj nepřijatelné, že by byla oběť nezávislá.

- **Obránce** – míchá lásku a nenávisť. Cítí se silný pouze v případě, že je na něm oběť citově závislá a zcela odkázaná.
- **Validátor** – pochybuje sám o sobě, jde mu o uznání. Bojí se, že bude ostatními odmítnut, jeho sebeúcta je velmi nízká. Pokud by o svou oběť přišel, těžce by se s tím vyrovnával.
- **Inkorporátor** – nevidí rozdíl mezi sebou a obětí. Přivlastněním oběti získává určitý stupeň sebeúcty.
- **Emocionálně nestálí násilníci** – bývají úzkostní, depresivní a emočně labilní. Fyzického násilí se dopouštějí méně často, spíše týrají psychicky a emocionálně.
- **Sociálně problémový jedinec** – je problémová osoba, která se násilně chová zcela běžně doma i na veřejnosti. Zpravidla nadměrně užívá alkohol nebo drogy. [6], [7]

Obrázek 4 Agresor posilněný alkoholem [35]

2.3 Psychiatrické diagnózy

Ke spuštění nebo vývoji domácího násilí mohou vést i psychiatrické diagnózy. Patří sem závažné i méně závažné diagnózy, jako např. agresor s psychopatickými rysy, který se dopustí násilí jen proto, aby slyšel svou oběť trpět, což v něm vyvolává požitek. Či závažnější diagnózy, jako např. schizofrenie, psychopatie nebo sexuální deviace.

2.4 Terapeutické programy pro agresory

Na světě existuje mnoho organizací, které se snaží pomoci obětem domácího násilí. Zabývaly se však spíše důsledky domácího násilí než příčinami. Proto vzešel nápad na terapeutické programy zaměřené na agresory domácího násilí. Nejstarší programy vznikly již v 80. letech 20. století např. v Německu, Rakousku či Norsku. V USA tyto programy fungují již od 70. let 20. století. Většina zemí je s těmito programy spokojena. Provedené výzkumy prokázaly, že následná recidiva klesla u agresorů, kteří těmito programy prošli. Většina agresorů těmito terapeutickými programy prošla dobrovolně, bez soudního nařízení. [19]

Obrázek 5 Nepřímé oběti [36]

V České republice jsou takové programy zatím v počátcích. Prozatím je zde jeden program určený pro práci s agresory a je provozován Českou Diakonií v Praze v SOS centru. Tento program je dobrovolný. Cílem je vytvořit zdravý partnerský vztah mezi bývalou

obětí a agresorem, aby agresor přijal odpovědnost za spáchané činy a své chování v budoucnu. Agresor by se měl naučit jak jednat s blízkými osobami, aniž by použil násilí. Veškerá práce s agresory je zaměřena na netoleranci násilí v rodině. Aby tyto programy byly úspěšné, je velmi důležité předem stanovit reálné a snadno definovatelné cíle, správně charakterizovat agresora, aby jej bylo možné co nejúčinněji motivovat k absolvování programu, aby přijal zodpovědnost za své činy a chování a aby byly tyto programy propojeny s justičním systémem.

V ostatních zemích jsou tyto programy již zažity v praxi nejen na bázi dobrovolnosti, ale také jako jedna z forem trestu. Většina odborníků na domácí násilí se shoduje, že pomoc by neměla být omezena pouze na potrestání pachatele. Důležité je hledat další možnosti, jak pomoci rodině. Zpravidla opatření vůči agresorovi ze strany státního orgánu nejsou tak účinná a často mají opačný efekt. [19]

Pro přehlednost rozlišujeme přístupy k původcům násilí podle jejich zaměření na způsob prevence násilí v rodinách:

- 1) **primární prevence** – zaměřuje se na předpoklady, podmínky a příčiny násilí v rodinách a jejich odstraňování (např. kampaně proti tělesným trestům, proti násilí na ženách a dětech zaměřené na celou mužskou populaci, jako je celosvětová kampaň Bílá stužka, mezinárodní den proti násilí na ženách apod.);
- 2) **sekundární prevence** – zachycuje ojedinělé případy agrese vůči partnerce nebo dětem a brání jejich prohlubování a opakování, předchází vzniku domácího násilí v začátcích; zaměřuje se na ty, kdo v komunikaci v rodinách obtížně zvládají svou agresivitu a směřuje k sanaci vztahů v rodině (např. internetové poradny, kurzy zvládání hněvu apod.);
- 3) **terciární prevence** – zaměřuje se na pachatele trestné činnosti (domácí násilí, týrání dětí), cílem je zamezit opakování násilí (např. terapeutické skupiny pro pachatele domácího násilí, individuální odborná terapie). Tyto způsoby terapie mohou být dobrovolné nebo nařízené soudem; sanace rodiny je v těchto případech obtížnější a nebývá primárně cílem terapie. [19]

3 PROFIL OBĚTI

Role oběti trestného činu je předmětem zájmu vědní disciplíny, tzv. viktimologie. Hledá faktory, které umožňují, aby se někdo stal obětí trestného činu. V praxi klade důraz na pomoc oběti, zacházení s ní a prevenci trestné činnosti.

Definice podle Zákona o obětech trestných činů č. 45/2013 Sb.:

Obětí se rozumí fyzická osoba, které bylo nebo mělo být trestným činem ublíženo na zdraví, způsobena majetková nebo nemajetková újma nebo na jejíž úkor se pachatel trestným činem obohatil.

Byla-li trestným činem způsobena smrt oběti, považuje se za oběť též její příbuzný v pokolení přímém, sourozenec, osvojenec, osvojitel, manžel nebo registrovaný partner nebo druh, je-li osobou blízkou. Je-li těchto osob více, považuje se za oběť každá z nich.

Zvlášť zranitelnou obětí se pro účely tohoto zákona při splnění podmínek rozumí dítě; osoba, která je postižena fyzickým, mentálním nebo psychickým hendikepem nebo smyslovým poškozením, které ve spojení s různými překážkami může bránit plnému a účelnému uplatnění této osoby ve společnosti ve srovnání s jejími ostatními členy; oběť trestného činu obchodování s lidmi; oběť trestného činu proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti nebo trestného činu, který zahrnoval násilí či pohrůžku násilím, jestliže je v konkrétním případě zvýšené nebezpečí způsobení druhotné újmy, zejména s ohledem na její věk, pohlaví, rasu, národnost, sexuální orientaci, náboženské vyznání, zdravotní stav, rozumovou vyspělost, schopnost vyjadřovat se, životní situaci, v níž se nachází, nebo s ohledem na vztah k osobě podezřelé ze spáchání trestného činu, nebo závislost na ní. [29]

Jak již bylo dříve uvedeno, je mnoho důvodů, proč oběti neopustí své násilné partnery. Ať už to je zkreslený pohled z dětství nebo snaha uvěřit slibům agresora, že se útoky již nebudou opakovat. Strach ze životní nejistoty, ekonomická závislost na agresorovi či nemožnost řešit otázku bydlení je velmi svazující. Oběti často trpí tzv. „syndromem týrané oběti“. Typickými projevy jsou pocit bezmoci, nízké sebevědomí, úzkost, deprese, poruchy spánku, popírání, psychosomatická onemocnění jako např. astma, migrény, žaludeční vředy apod. [3]

3.1 Ženy jako oběti

Ženy mají oproti mužům v mnoha ohledech ztíženou pozici. Jsou fyzicky slabší a také tady hraje roli vazba na děti, menší ekonomická samostatnost nebo některé předsudky, ve smyslu „musíš být hodnou a poslušnou ženou“. Faktem je, že většina případů domácího násilí je páchána na ženách. Stejně tak intenzita násilí a opakování útoku je výrazně vyšší oproti mužům.

ROSA je občanské sdružení, které se specializuje na poskytování pomoci ženám, jako obětem domácího násilí. Ze statistik tohoto sdružení vyplývá, že více než polovina žen, které jsou nuceny řešit domácí násilí, je vdaná. Nejčastěji žijí v manželském svazku 5–10 let. Ze statistik dále vyplývá, že za rok 2013 mělo 100 % klientek zkušenost s psychickým násilím, 78,5 % žen mělo zkušenost s fyzickým násilím, 65 % žen mělo zkušenost s ekonomickým násilím a 43 % žen zažilo sexuální násilí. [20]

V ČR zažilo během svého života alespoň některou z forem násilí ze strany partnera přibližně 38 % žen, přibližně 37 % žen má zkušenost s násilím ze strany jiného muže, celkově zažilo alespoň jednu formu agrese 59 % respondentek. [20]

Týraná žena bývá značně psychicky i fyzicky zatěžovaná. To se může odrážet nejen na změně osobnosti, ale také na reakcích na společnost a okolí. Zneužívaná a týraná žena se v partnerském vztahu cítí dosti oslabena jak citově, tak i fyzicky. Jsou tak narušeny mezilidské vztahy s ní a jejím okolím. Často bývá částečné nebo celkové utlumení jejich sociálních vazeb s okolím.

3.2 Muži jako oběti

Policejní psycholožka Ludmila Čírtková na konferenci v roce 2011 na Fakultě sociálních studií v rámci projektu Muži a domácí násilí uvedla konkrétní příklad z praxe, dokonce přímo z řad policistů. Policista zařazený na SKPV (Služba kriminální policie a vyšetřování) byl jako náhradník vyslán na týdenní kurz o domácím násilí. Na tomto kurzu si uvědomil, že on sám je obětí domácího násilí. Manželka podrobovala jeho pohyb extrémní kontrole, měl povinnost se telefonicky hlásit při opuštění pracoviště, na cestu

domů měl stanovený přesný časový limit, rovněž tak na nákup. V případě větší fronty u pokladny musel okamžitě telefonicky informovat manželku doma. Ta mu zakazovala i sociální kontakty. Při pokusech o narovnání asymetrického vztahu reagovala manželka fyzickými ataky. Při tom použila i nůž (opakovaně), došlo na lehké povrchové zranění ramene. Po návratu z kurzu řešil policista situaci civilně právní cestou. [22]

Rok	Počet vykázaní celkem	Vykázání muži	Vykázání ženy
2007	862	854	8
2008	679	668	13
2009	778	767	16
2010	1058	1035	25

Tabulka 1 Vykázání – srovnání mezi muži a ženami [21]

Obecně lze říci, že domácí násilí je většinou považováno za problém žen. Ano, většinou jsou to právě ženy, které jsou nuceny řešit domácí násilí. Ale společnost často opomíjí nebo zlehčuje skutečnost, že obětí domácího násilí se může stát i muž. Za posledních deset let tuto situaci muselo řešit více než tisíc mužů, protože je jejich partnerky či manželky fyzicky nebo psychicky týraly. O takových případech se příliš nemluví, ale jsou. Po pravdě řečeno, muži si jen velmi neochotně přiznávají, že i oni mohou být oběťmi domácího násilí.

V roce 2004 provedli studenti Zdravotně sociální fakulty z Jihočeského kraje výzkum, ve kterém měli možnost orientačně posoudit, jaké procento mužů se dostane do role oběti v určitém postavení nebo věku. Pro přehled jsou zde výsledky jejich práce:

Věk	%
18–24	14,2
25–29	23,2
30–39	24,9
40–49	14,9
50 a více	23,4
Neodpověděl	0,2
Celkem	100

Vzdělání	%
Základní, střední bez maturity	26,6
Střední s maturitou	44,3
VOŠ, VŠ	27,5
Celkem	98,5
Celkem	100

Socioekonomické postavení	%	Bydliště	%
Zaměstnaný	69,9	Ve větším městě (nad 50 000)	36
Nezaměstnaný	4,1	V menším městě (5 000 – 50 000)	38,6
V domácnosti	0,4	Na venkově (do 5 000)	23,2
Studující	11,1	Neodpověděl	2,2
Důchodce	8,5	Celkem	100
Jiné	1,7		
Neodpověděl	4,1		
Celkem	100		

Tabulka 2 Věk, vzdělání, postavení a bydliště oběti muže [21]

3.3 Děti jako oběti

Domácí násilí je velmi citlivou záležitostí a situace, kterou oběť prožívá, je velmi těžká, složitá a nepříjemná. O to horší je ještě fakt, že obětí se může stát i dítě. STEM (Středisko empirických výzkumů) zjistil v roce 2001, že v 84 % domácností, kde dochází k domácímu násilí, vyrůstají děti. DONA linka toto alarmující zjištění potvrzuje. V 71 % jsou děti přímými svědky, 12 % dětí se dokonce stává obětí domácího násilí. Pouze v 7 % případů je toto násilí před dětmi skrýváno a pouze 10 % vztahů poznamenaných domácím násilím je bezdětných. Bohužel každý rok tato čísla narůstají. [24]

V roce 2007 byla ve všech krajích ČR zřízena intervenční centra, která pracují s osobami ohroženými domácím násilím. Děti patří mezi nejohroženější skupinu. Jsou přímými oběťmi nebo svědky násilí. V takových případech mohou vznikat různé vývojové poruchy, šokové reakce a snaha o únik z této situace, které mohou vést až k sebevražedným myšlenkám, či dokonce pokusům. Je důležité si uvědomit, že pro dítě je velmi obtížné se v nastalé situaci vyznat a zorientovat. Nerozumí tomu, co se doma děje, cítí bezradnost a opuštěnost. Stejně jako dospělý má potřebu přebírat odpovědnost či vinu za vzniklou situaci na sebe a snaží se hledat řešení.

Zásadní problém je skutečnost, že týrání, zneužívání nebo zanedbávání dítěte se nemusí nijak navenek projevat. Dítě nemá žádné příznaky nebo se je snaží všemožně

skrývat. Je potom velmi obtížné zjistit, že je takové dítě vystaveno násilí. Zažívá-li dítě násilí, je nutné k němu přistupovat velmi citlivě, je nutná včasná a odborná pomoc.

Obrázek 6 Děti jako oběti [37]

Domácí násilí postihuje děti dvěma způsoby. Může jít o přímou oběť nebo o svědka v případě, že jeden rodič ubližuje druhému. V obou případech to na dítěti zanechává stejně destruktivní emocionální následky. Dítě ztrácí pocit jistoty a bezpečí, který hledá právě u rodičů. Záleží však na mnoha okolnostech, věku, ale i na blízkosti, intenzitě a frekvenci násilí. Některé děti reagují spíše agresivně vůči okolí nebo i sobě, jiné jsou depresivní, bláznivé nebo uzavřené. Domácí násilí ovlivňuje celou osobnost dítěte.

3.3.1 Vliv domácího násilí na tělesnou stránku

- Somatické obtíže (bolest hlavy, břicha, nevolnost, astma)
- Psychosomatické symptomy (časté nemoci, nachlazení, horečky)
- Únava
- Nízká reakce na fyzickou bolest
- Opožděný psychomotorický vývoj [23]

3.3.2 Vliv domácího násilí na emoce dítěte

- Pocit viny (pocit odpovědnosti za týrání)
- Stud („nikomu jinému se to nestává“)

- Strach (vyjádřit své pocity, z rozvodu nebo separace od rodičů, z neznámých situací, ze světa, z týrání)
- Zmatek
- Vztek
- Deprese (pocit bezmocnosti a neschopnosti změnit věci)
- Úzkost
- Nervozita [23]

3.3.3 Vliv domácího násilí na kognitivní jednání dítěte

- Pocit odpovědnosti za násilí, týrání
- Pocit, že je správné někoho bít, nadávat mu apod., když chce něčeho dosáhnout
- Nízké sebevědomí
- Identifikace s rolí oběti nebo agresora [23]

3.3.4 Vliv domácího násilí na chování dítěte

- Stáhnutí se do sebe, pasivita nebo naopak agresivita
- Přebírání role dospělých (péče o mladší sourozence)
- Vyhledávání pozornosti
- Noční pomočování, noční můry
- Nadměrná bázlivost
- Regrese ve vývoji
- Útěky z domova, chození za školu
- Sebepoškozování
- Poruchy příjmu potravy
- Požívání alkoholických nápojů, drog [23]

3.3.5 Vliv domácího násilí na sociální vztahy dítěte

- Izolace (od kamarádů)
- Neschopnost navázat vztah s vrstevníky
- Problémy důvěřovat druhým
- Špatné dovednosti řešit konflikty [23]

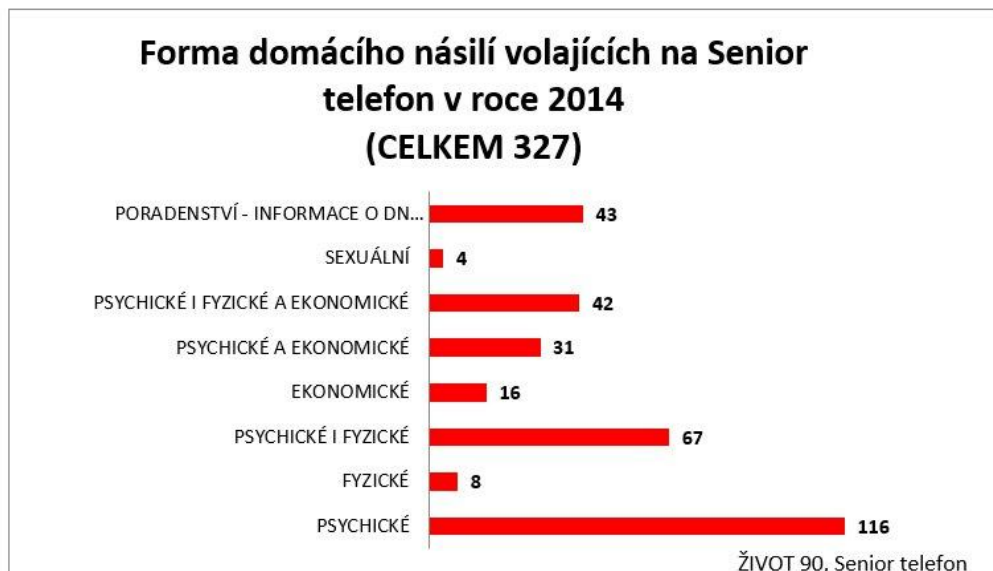
Největším rizikem domácího násilí je, že se dítě v pozdějším věku ve vlastním partnerském vztahu stane jeho agresorem nebo obětí. Ačkoliv není dítě přímo svědkem násilí, vnímá jej. Vidí modřiny nebo rozbité věci apod. Násilí by proto před ním nemělo být tajeno nebo bagatelizováno, protože by jej dítě začalo vnímat jako normální a běžnou součást vztahu mezi partnery. Je důležité dětem situaci vysvětlit úměrně k jejich věku a hlavně udělat vše pro to, aby byly v bezpečí.

3.4 Senioři jako oběti

Další smutnou kapitolou u domácího násilí jsou senioři. S přibývajícím věkem ubývá fyzických sil, přátel i sociálních kontaktů. Přibývá zdravotních komplikací, omezení a nemocí. Starší osoby se postupem času stávají více či méně závislé na pomoci ostatních. Stejně jako děti se mnohdy samy neumí nebo nemohou bránit. O takových případech se dozvídáme zřídka, protože sami senioři nedokážou pochopit a nepřipouštějí si skutečnost, že dcera nebo syn, člověk, kterého vychovávali od narození, kterého chránili, učili, pomáhali mu celý život, mu najednou ubližuje psychicky, fyzicky. Těžko říct, co je pro rodiče horší. Jestli to je skutečnost, že svého rodiče „odložili“ do domova důchodců a chodí si jednou měsíčně pro jeho důchod, nebo zda je to ignorování, nezájem o své rodiče, nebo naopak fyzické napadání.

Takové násilí může mít i jiné podoby, jako např. stálé kritizování, urážky, ponižování, zesměšňování, omezování vlastní svobody, ekonomické vydírání apod. U seniorů nemůžeme mluvit pouze o problému domácího násilí. U této skupiny lidí existuje také tzv. ústavní násilí. Může se odehrávat např. v domovech důchodců, nemocnicích nebo léčebnách pro dlouhodobě nemocné. V takovýchto případech se násilí na seniorech nedopouštějí

rodinní příslušníci, ale zdravotní nebo sociální pracovníci, dobrovolní pečovatelé či lékaři. Dopouštějí se např. omezování osobní svobody, přivazování oběti k posteli, odpírání jídla či pití, ponižování, zanedbávání, zdůraznění nadbytečnosti, ignorování požadavků, nadměrné podávání léků apod. [25], [26]

Obrázek 7 Forma domácího násilí u seniorů [38]

Ohrožení seniori mohou využít tyto možnosti pomoci - Policie ČR, Intervenční centrum, Krizové centrum, Sociální úřad, Občanskou poradnu, Právní poradnu a Psychologickou poradnu [25], [26]

3.5 Zdravotně postižená osoba jako oběť

Osoby s tělesným postižením jsou častou obětí týrání a zanedbávání. Je to způsobeno jejich bezmocí a obtížné možnosti se bránit násilí. Pokud se nejedná pouze o fyzické postižení, ale je s ním spojeno i mentální postižení, o to větší je závislost na druhé osobě. Prakticky není možné ani odhadnout množství postižených osob, které se staly obětí domácího násilí. V ČR neexistuje žádný přehled o počtu handicapovaných občanů. Problematikou týrání zdravotně postižených osob v ČR se zabývá o. s. Orfeus.

V současnosti se společnost snaží, aby se s handicapovanými občany zacházelo jako s partnery. Snaží se pomoci těmto osobám při zapojování do pracovního procesu, stavějí se bezbariérové byty apod. Bohužel mnozí lidé však stále tyto lidi vnímají jako méněcenné jedince, kteří ve společnosti nemají co dělat a měli by být od ní izolováni. [27]

4 LEGISLATIVA

Právní řád České republiky chrání oběti proti všem druhům násilí. Především se jedná o Ústavu ČR č. 1/1993 Sb. a Listinu základních práv a svobod č. 2/1993 Sb. Dále se jedná o Trestní zákon č. 40/2009 Sb. v platném znění, Přestupkový zákon č. 200/1990 Sb. v platném znění, zákon o sociálně právní ochraně dětí č. 359/1999 Sb. a zákon č. 218/2003 Sb. o soudnictví ve věcech mládeže.

Podle trestního zákona č. 40/2009 Sb., může docházet v domácnosti k těmto trestním činům:

- § 199 Týrání osoby žijící ve společném obydlí (k zahájení trestního stíhání není potřeba souhlasu oběti)
- § 198 Týrání svěřené osoby
- § 354 Nebezpečné pronásledování
- § 145 Těžké ublížení na zdraví
- § 146 Ublížení na zdraví
- § 170 Zbavení osobní svobody
- § 171 Omezování osobní svobody
- § 175 Vydírání
- § 177 Útisk
- § 185 Znásilnění
- § 186 Sexuální nátlak
- § 187 Pohlavní zneužití
- § 352 Násilí proti skupině obyvatel a proti jedinci
- § 353 Nebezpečné vyhrožování
- § 140 Vražda
- § 141 Zabití
- § 201 Ohrožování výchovy dítěte

- § 202 Svádění k pohlavnímu styku
- § 178 Porušování domovní svobody
- § 195 Opuštění dítěte
- § 196 Zanedbání povinné výživy [20]

Obrázek 8 Domácí násilí v rodině [39]

Zákon č. 45/2013 Sb. o obětech trestných činů definuje, kdo je oběť, co je trestný čin, jaké práva má oběť, vztahy mezi státem a subjekty, které poskytují služby obětem trestných činů apod.

Policie ČR, orgány činné v trestním řízení, znalci, obhájci, atd. mají povinnost respektovat osobnost a důstojnost oběti, přistupovat k oběti zdvořile a šetrně a podle možností jí vycházet vstříc. Vůči oběti postupují s přihlédnutím k jejímu věku, zdravotnímu stavu, rozumové vyspělosti atd. tak, aby nedocházelo k prohlubování újmy způsobené obětí trestnými činem nebo k druhotné újmě. Oběť musí být informována o svých právech.

Zákon dále stanovuje, že subjekty zapsané v registru poskytovatelů pomoci obětem trestných činů poskytují obětem v zapsaném rozsahu a za podmínek stanovených tímto zákonem odbornou pomoc, kterou se rozumí psychologické poradenství, sociální poradenství, právní pomoc, poskytování právních informací nebo restorativní programy, a to před zahájením trestního řízení, v jeho průběhu i po jeho skončení. Oběť má samozřejmě právo na informace. Zákon stanovuje, kdo a jakým způsobem bude oběť informovat. Zákon také

uvádí zákaz zveřejnit informace umožňující zjištění totožnosti oběti, to upravuje trestní řád. [30]

4.1 Viktimologie

Věda, která se zabývá obětí trestného činu, se nazývá viktimologie. Hledá faktory psychické a sociální povahy, tedy charakteristiky, které umožňují, aby se určitá osoba stala obětí trestného činu. Klade důraz na pomoc oběti, zacházení s ní a předcházení trestné činnosti. Viktimologie se také zabývá vztahy mezi obětí a pachatelem, pomocí obětem, postavením oběti v trestním řízení a také ochranou oběti před sekundární viktimizací. Viktimologie pracuje také se dvěma pojmy, a to viktimnost a viktimizace. Viktimnost je schopnost člověka stát se obětí trestného činu. Viktimizace je proces, kdy se z člověka stává oběť trestného činu (např. je okraden). [8]

Jak může pomoci Policie ČR

Při zjištění násilí musí policisté okamžitě reagovat. Především je nutné zajistit ochranu oběti a pachateli zabránit, aby v násilí pokračoval. V případech domácího násilí musí být pozornost policistů zaměřena na pomoc oběti a zastavení dalšího násilí, nikoliv na chránění domovní svobody.

Policie je povinna:

- Přijmout a zdokumentovat oznámení od volajícího
- Zajistit bezpečí na místě pro všechny zúčastněné
- Oddělit od sebe oběť a agresora
- Řádně zdokumentovat všechny informace od oběti, agresora a svědků
- Popsat nebo pořídit fotodokumentaci vzniklých zranění či poškození zařízení
- Posoudit riziko hrozby, zda se po odjezdu policie nebude násilí opakovat

- Poskytnout oběti základní informace, kam se obrátit o další pomoc
- Zeptat se oběti, zda si přeje být informována o propuštění agresora z vyšetřovací vazby či vězení
- Nabídnout oběti asistenci při převozu do bezpečí
- Poučit oběť o právech
- Informovat orgán sociálně právní ochrany dětí o dětech vyrůstajících v prostředí domácího násilí
- Policista je oprávněn zajistit osobu na dobu nejdéle 24 hodin

4.2 Institut vykázání

V roce 2006 byl přijat zákon č. 135/2006 Sb., tzv. zákon o domácím násilí. Tento zákon zavádí komplexní přístup k prevenci a ochraně před domácím násilím. Upravuje postupy policie a sociálních služeb při řešení případů domácího násilí. Umožňuje vykázání agresora domácího násilí ze společně obývaného bytu nebo domu na dobu 10 dnů. Předběžným opatřením bude možné požádat o prodloužení této doby maximálně na jeden rok. Tento zákon také počítá se zřízením tzv. intervenčních center. Podstata tohoto zákona umožňuje státu zasahovat do vztahů osob, mezi kterými dochází k domácímu násilí. [20]

Přijetím zákona o domácím násilí se tak ČR zařadila mezi státy EU, které se věnují také prevenci domácího násilí. Zákon vychází ze tří základních myšlenek. Priorita je **prevence**, která zabrání opakovanému násilí. Velmi důležité je zajistit **ochranu oběti**. Díky institutu vykázání je možné donutit agresora opustit společný byt či dům. Zákon poskytuje **komplexní přístup** pro řešení případů domácího násilí a pomocí uceleného systému jsou zapojeny různé složky, a to Policie ČR (zajišťuje ochranu oběti a vykázání agresora), intervenční centra (zajišťují následnou pomoc) a justice (zajišťuje občanskoprávní řešení, předběžná opatření). [12]

II. PRAKTICKÁ ČÁST

5 VLASTNÍ VÝZKUM

V praktické části své diplomové práce se zabývám výsledky svého výzkumu, zaměřeného na názor a zkušenosti lidí s domácím násilím. Účelem bylo zjištění povědomí dotazovaných o tom, co je domácí násilí, zda by věděli, kde hledat pomoc. Má také potvrdit či vyvrátit poznatky o obětech domácího násilí.

5.1 Metody výzkumu

Při zpracování výzkumu jsem vycházela z anonymního dotazníku. Jedná se o nejvíce používanou techniku. Používá se ve výzkumech veřejného mínění, psychologických nebo sociologických výzkumech. Jedná se o kvantitativní výzkum. Touto cestou můžeme pomocí písemně zadaných otázek snadno získat informace od více dotazovaných. Tento způsob dotazování je považován za ekonomický.

Nevýhodou dotazníku může být zkreslování odpovědí samotných dotazovaných. Důvodů pro uvádění zkreslených nebo nepravdivých údajů může být více. Může se jednat o nejednoznačnost otázek, nejasněné pojmy nebo nepřesné formulace otázek ze strany tvůrce dotazníku. U dotazovaných se může jednat o nepochopení otázky, snaha bojkotovat výzkum či snaha „ukázat se v lepším světle“.

Dotazník obsahoval 18 otázek, z nichž na některé dotazy bylo možné odpovědět více způsoby. Celkem odpovědělo 70 dotazovaných, z nichž bylo 22 mužů a 48 žen. Věk dotazovaných byl rozdělen do pěti skupin. Nejčastějším dosaženým vzděláním byla střední škola s maturitou a vysoká škola. Výzkum probíhal v únoru 2015.

5.2 Cíle a hypotéza

Cílem mého výzkumu je porovnání zkušeností a znalostí veřejnosti s obecným povědomím o domácím násilí.

Hypotéza:

- 1) Veřejnost zná pojem „domácí násilí“.
- 2) Nejčastější obětí domácího násilí jsou ženy.
- 3) Nejčastější příčinou domácího násilí jsou povahové rysy pachatele.
- 4) Veřejnost není dostatečně informovaná o problému domácího násilí.
- 5) Domácí násilí má tendence stoupat.

5.3 Výsledky dotazníku

Ze 70 dotazovaných byla většina (44 %) zaměstnána na pracovní pozici v oblasti administrativy. Prolínaly se zde různé pracovní pozice. Od studentů (4 %), státních zaměstnanců (12 %), dělnické profese (3 %), manažery (14 %), ale také maminky na mateřské dovolené (1 %) nebo nezaměstnané (9 %).

Z celkového počtu pak 35 % dotazovaných se s domácím násilím nikdy nesešlo, 36 % dotazovaných o něm ví pouze z doslechu, 12 % dotazovaných uvedlo, že se s domácím násilím setkali u svých přátel a 10 % uvedlo, že se s domácím násilím setkali ve vlastní rodině. Smutnou skutečností je, že 7 % dotazovaných se s domácím násilím setkali osobně. Opakovaně se s domácím násilím setkali 6% dotazovaných.

5.3.1 Příčiny domácího násilí

Důvodů, proč dochází k domácímu násilí, je mnoho. Rizikovým faktorem mohou být psychopatologické rysy osobnosti pachatele, alkohol, stres, kulturní rozdíly, snaha o nadměrnou kontrolu či izolaci oběti od sociálních kontaktů, finanční závislost oběti na partnerovi apod. Soužití s takovými partnery je velmi složité a často není možné ze vztahu odejít. Alkoholici či narkomani často nepřiměřeně podrážděně reagují na sebemenší podněty. Většinou jsou agresivní a obyčejné nedorozumění řeší rvačkou. Rovněž není jednoduché odejít ze vztahu, kde jeden partner vydělává výrazně více peněz než druhý. Tyto

situace jsou často spojované s mateřskou dovolenou, kdy jeden z partnerů je doma s dítětem, dostává sociální dávku od státu a tak bývá rodina odkázána především na výdělek druhého partnera.

Mezi nejčastější motiv pro spuštění násilí patří např. potřeba moci – snaha udržet si svou pozici, trvat na svém. Násilí zpravidla propuká v okamžiku, kdy nestačí verbální argumentace pro vyjasnění konfliktu. Potom může docházet k ničení věcí, apod. Toto jednání má dva účely. Ublížit partnerovi a současně ventilovat svoje rozrušení.

Stanovit tak příčinu násilí není jednoduché a často se jedná o více vlivů. Mezi nejčastější příčiny domácího násilí mezi partnery, bývá zpravidla:

- a) porucha osobnosti, stres, psychologická porucha,
- b) promyšlená motivace za účelem dosažení poslušnosti partnera,
- c) alkohol, drogy. [9]

Existuje mnoho teorií, které se snaží objasnit příčiny domácího násilí. První teorie byly založeny na jediném faktoru, jsou tedy jednofaktorové. Tyto teorie však nebraly v potaz komplexní problematiku, a tak byly brzo překonány. Řadíme sem:

- **biologicko-genetické teorie** – jsou schopny vysvětlit pouze obecné predispozice k agresivnímu chování. Nedokážou objasnit specifickou problematiku domácího násilí. [13]
- **psychologické teorie** – zaměřují se na osobnost a psychiku násilníka. Příčiny agrese hledají ve zvláštních povahových rysech agresora. Agrese je chápána jako odchylka od „normálu“, zejména jsou brány v potaz jednotlivé poruchy osobnosti. [14]
- **sociologické teorie** – na násilníka nenahlíží, jako na psychicky narušenou osobnost. Násilí je chápáno, jako výsledek „patriarchální společnosti“, kde mají muži převahu nad ženami a současně soupeří o moc a postavení ve společnosti.

5.3.2 Motivy domácího násilí

Komunikace mezi partnery je důležitá. Buď přispívá ke vzájemnému pochopení, nebo tvoří prostředí ke vzniku konfliktních situací. Partneři tak chápou komunikaci jen jako snahu porozumět partnerovi. Ne však, jak pochopit jeho motivaci. Nejde pouze o sdělení obsahu určité informace, ale také o způsob, jak se informace předává. Pochopení motivace znamená seznámit se s příčinami a důvody partnerova jednání, pochopit proč tak jedná, např. proč používá manipulace k prosazení vlastního názoru.

Motivace násilníků se projevuje jako skrytá pohnutka domácí agrese. Je součástí nejrozšířenější skryté kriminality. Často se jedná o slabší až středně silnou agresivitu. V takovém případě postačuje k vybití vnitřního napětí nějaký startovací prvek. Hněv a pocity si agresor vylévá na ostatních, může také trpět pocity neúspěchu nebo nezájmu. U agrese značné intenzity bývá motivem často pomsta, snaha ublížit druhému nebo finanční zájem, či jiný prospěch. [10]

U většiny agresorů, jako vnitřní motor jejich činů, působí silně vnitřní uspokojení z moci, z možnosti ovládat druhé. Skrytým motivačním faktory bývá většinou úspěch nebo ovládnutí oběti, selhání oběti, pocit sebeuplatnění, lhostejnost oběti vůči agresorovi apod.

Motivací může být prakticky cokoli. Nejčastěji se vyskytují např. msta, zloba, hněv, nenávisť, škodolibost, sobectví, snaha vybudovat svou absolutní kontrolu nad obětí, snaha zničit druhého, potrestat partnera nebo také finanční zisk, odmítnutí podílet se na chodu domácnosti, odcizení mzdy, alimentů, důchodu, šperků, atd. Velmi často to bývá také žárlivost. [32]

Mnozí odborníci usuzují, že si násilník vybírá svou budoucí partnerku s vlastnostmi, které mu vyhovují. Jsou to např. submisivita, malá odolnost vůči zátěži a vůči stresu, atd. Partnerka nemá při volbě svého partnera např. možnost rozpoznat, že muž, kterého si bere, je násilník. První fyzický útok od násilníka bere jako mimořádné vybočení a jeho čin tak omlouvá, popř. bere jeho odpovědnost na sebe. Zdůvodňuje si to tak, že ona je ta, co udělala chybu, nebo že jej vyprovokovala. První fackou tak začíná postupný rozvoj agrese. Ve společnosti se muž chová normálně, je zábavný, společenský, doma je z něj tyran. Oběti trvá většinou dost dlouho, než se začne bránit. Někdy to trvá i několik let. Oběť se stydí a neví, jak se účinně bránit a jak agresii zastavit. Má obavy, že ji nikdo neuvěří, co se stalo. [32]

5.3.3 Příklady demonstrující nejčastější motivy DN

Peníze a majetnický postoj

Muž používal u své dřívější i nynější manželky fyzického i psychického násilí, protože ji chtěl mít jen pro sebe. Také ji ohrožoval pistolí, kopal do dveří, skopal ji ze schodů. Ohrožená osoba popsala jeho stav po provedeném násilí, že byl hned v klidu, usmíval se, okamžitě byl v pohodě, jako by se nic nestalo. [32]

Žárlivost

Muž ubodal 65 ranami sedmi noži přítelkyni v jejím bytě. Kromě toho ji pořezal na horní části těla. Motivem byla žárlivost. Zjistil totiž, že přes tvrzení, že je rozvedená, udržovala styky se svým bývalým manželem. Dalším motivem byly jeho dluhy. Vypůjčil si od přítelkyně 150 000 korun a ona na něj naléhala, aby jí peníze vrátil. Muž byl obžalovaný recidivista a již předtím se dostal několikrát do rozporu se zákonem. Byl také odsouzen za znásilnění, ublížení na zdraví, neposkytnutí pomoci při dopravní nehodě a fyzické napadení své dřívější přítelkyně. [32]

Manipulace

Muž devět let trýznil svou ženu, bil ji, kopal, vyhrožoval jí i její rodině zabitím, nutil ji, aby mu dávala peníze na jeho dluhy z hazardu, bral drogy, rozprodával její nábytek a další věci, demontoval zařízení jejího bytu. Žena se bála a zároveň ho milovala, byla na něm citově závislá. Zadlužovala se, byla depresivní. Po devíti letech spáchala sebevraždu. U soudu pak násilník trval na tom, že ji nikdy nebil, nikdy nevyhrožoval a peníze nevytuloval. Svědci jeho lži vyvrátili. [32]

Neshody v rodině

Kvůli manželským neshodám, které vyvrcholily rozvodem, se matka pokusila svým dvěma synům i sobě podat léky s cílem usmrtit je i sebe. Soudní znalec zjistil, že kvůli psychickým problémům brala drogy, pila tvrdý alkohol a brala léky, kvůli psychickým problémům. Staršího syna pořezala na ruce, když spal. Motivem byly dlouholeté konflikty s otcem dětí. [32]

Děti jako nástroj pomsty

Dítě se stává nástrojem pomsty. Je mu možno napovídat o druhém rodiči nepravdy, polopravdy i lži, a to s takovým citovým přízvukem, že to v dítěti vzbudí strach z toho druhého nebo odpor k němu. Takový rodič uvádí své dítě do role, která mu v jeho dětském věku naprosto nepřísluší. Nutí své dítě, aby bylo soudcem druhého rodiče. To však jistě není v žádném případě dobrým základem pro utváření mravních zásad dítěte. Toto jednání je domácím násilím a současně i manipulací. Jde o manipulaci s důsledky, kdy může u dítěte vzniknout tzv. syndrom odcizeného rodiče (jedná se o stav, kdy dítě během rozvodu svých rodičů začne jednoho z nich zcela preferovat a druhého postupně opomíjet, ignorovat až nenávidět, a to i přesto, že mezi ním a rodičem nedošlo k žádnému konfliktu).

Pro představu, co prožívá oběť domácího násilí, uvádím v příloze konkrétní příběh týrané ženy, která si prošla nelehkou životní situací. Jedná se o klientku organizace ROSA. Tato organizace je jednou z těch, co se věnují týraným ženám. Svou činnost zahájili v roce 1993 jako nadace. Činnost zaměřují na komplexní pomoc ženám, které se staly obětí domácího násilí. Věnují se odbornému poradenství, mezi které také patří krizová intervence, sociálně-terapeutické poradenství, poskytování utajeného azylového bydlení pro oběti domácího násilí, telefonickou krizovou pomoc apod.

5.3.4 Stockholmský syndrom

Stockholmský syndrom vzniká, pokud je oběť v ohrožení života, pokud je přesvědčena, že není úniku a výhrůžky zabitím se mohou reálně naplnit. Tato oběť je izolovaná od lidí a jediný kontakt udržuje jen s násilníkem, popř. podobně postiženými oběťmi. Stockholmský syndrom způsobuje, že se pohled obětí na své násilníky zkreslí, identifikují se s nimi, aby přežili. Strach totiž koriguje jednání obětí, přežívá snaha se násilníkovi zavděčit, ochránit se tak před nebezpečím.

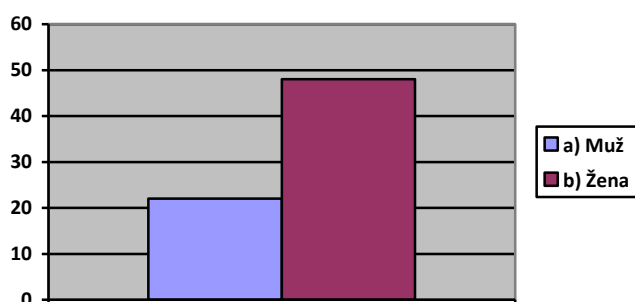
Tento syndrom byl poprvé zaznamenán v 70. letech minulého století při přepadení banky ve Stockholmu. Rukojmí byli drženi několik dní v izolaci a byli zcela v moci pachatelů. U obětí došlo ke ztotožnění se s lupiči, omlouvání jejich chování a pochopení jejich činů. [11]

5.3.5 Vyhodnocení vlastního výzkumu

V následujících tabulkách a grafech jsou zaznamenány jednotlivé odpovědi dotazovaných.

1) Jste:	Počet	Počet v %
a) Muž	22	31 %
b) Žena	48	69 %
Celkem dotazníků:	70	100 %

Tabulka 3 Celkový počet dotazovaných [15]

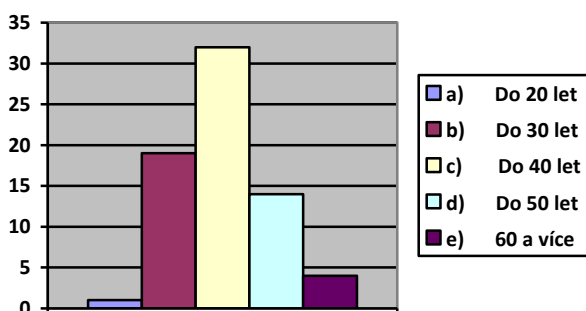

Graf 1 Rozdělení dotazovaných [15]

Z grafu č. 1 můžeme vidět, že z celkového počtu dotazovaných byla větší část zastoupena ženami. Z celkového počtu 70 dotazovaných se jedná o 48 žen a 22 mužů.

2) Kolik je vám let?	Počet	Počet v %
a) Do 20 let	1	1 %
b) Do 30 let	19	27 %
c) Do 40 let	32	46 %
d) Do 50 let	14	20 %
e) 60 a více	4	6 %

Tabulka 4 Věk dotazovaných [15]

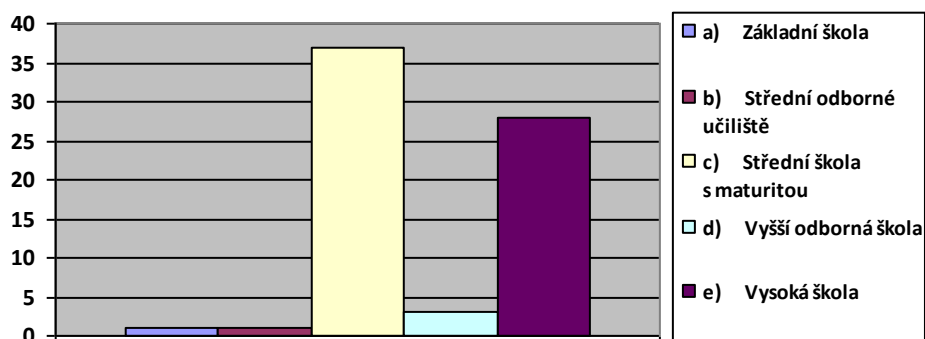

Graf 2 Věkové kategorie dotazovaných [15]

Z celkového počtu dotazovaných byli nejvíce zastoupeni lidé ve věkové kategorii do 40 let, což je 32 dotazovaných z celkového počtu 70. Naopak nejméně bylo zastoupeno lidí ve věkové kategorii do 20 let.

3) Jaké máte vzdělání?	Počet	Počet v %
a) Základní škola	1	1 %
b) Střední odborné učiliště	1	1 %
c) Střední škola s maturitou	37	53 %
d) Vyšší odborná škola	3	4 %
e) Vysoká škola	28	41 %

Tabulka 5 Vzdělání dotazovaných [15]

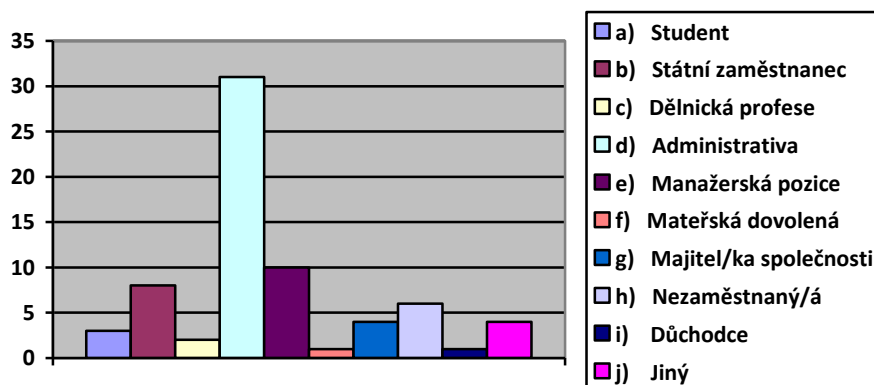

Graf 3 Dosažené vzdělání dotázaných [15]

Nejčastější dosažené vzdělání bylo u dotazovaných středoškolské a vysokoškolské.

4) Jaké máte zaměstnání?	Počet	Počet v %
a) Student	3	4 %
b) Státní zaměstnanec	8	12 %
c) Dělnická profese	2	3 %
d) Administrativa	31	44 %
e) Manažerská pozice	10	14 %
f) Mateřská dovolená	1	1 %
g) Majitel/ka společnosti	4	6 %
h) Nezaměstnaný/á	6	9 %
i) Důchodce	1	1 %
j) Jiný	4	6 %

Tabulka 6 Zaměstnání dotazovaných [15]

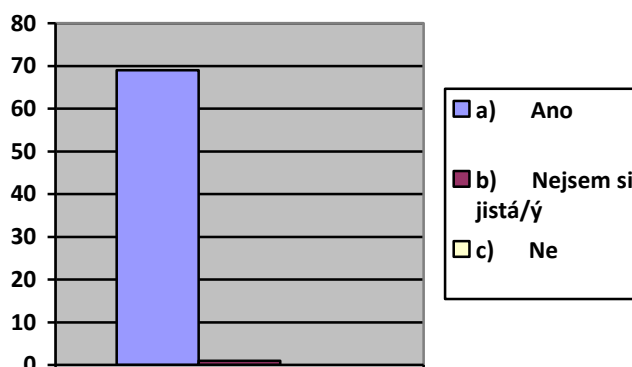

Graf 4 Druh zaměstnání dotazovaných [15]

Na dotazník odpovídali lidé s různým pracovním postavením. Od studentů, přes různá pracovní zařazení, po důchodce. Největší počet zastupuje administrativa, počtem 31 osob.

5) Víte co znamená pojem „domácí násilí“?	Počet	Počet v %
a) Ano	69	99 %
b) Nejsem si jistá/ý	1	1 %
c) Ne	0	0 %

Tabulka 7 Znalost pojmu domácí násilí [15]

Graf 5 Co znamená „domácí násilí“ [15]

Z výsledku výzkumu vyplývá, že 99 % dotazovaných zná pojem domácí násilí. To znamená, že se s domácím násilím osobně setkali nebo o něm alespoň slyšeli.

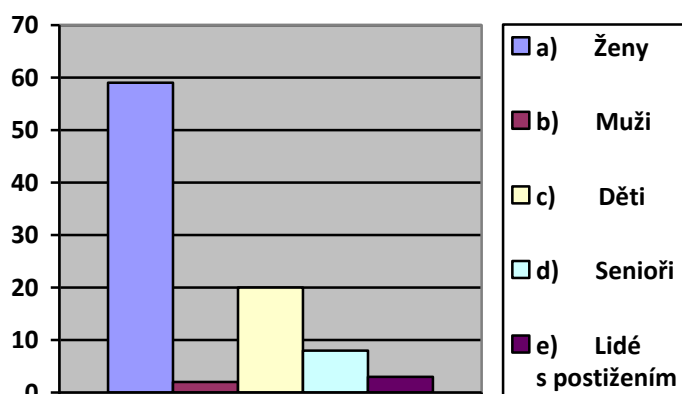
Hypotéza 1) Veřejnost zná pojem „domácí násilí“.

Z výše uvedených výsledků vyplývá, že 99% dotazovaných zná pojem „domácí násilí“. Smutnou skutečností je fakt, že jak vyplývá z otázky č. 7, 7 % dotazovaných se s tímto pojmem setkalo osobně a 10 % v rodině.

HYPOTÉZA POTVRZENA.

6) Kdo je podle vás nejčastější obětí domácího násilí?	Počet	Počet v %
a) Ženy	59	64%
b) Muži	2	2%
c) Děti	20	22%
d) Senioři	8	9%
e) Lidé s postižením	3	3%

Tabulka 8 Nejčastější oběť domácí násilí [15]

Graf 6 Nejčastější oběť domácího násilí [15]

Ze 70 dotazovaných si 59 osob myslí, že nejčastější obětí domácího násilí jsou ženy. A to z toho důvodu, že ženy bývají ve vztahu s mužem slabší, finančně závislé na partnerovi, ochranné vůči dětem, např. z obavy z rozvrácení rodiny, což by negativně ovlivnilo děti.

Dvacet osob si myslí, že nejčastějšími oběťmi jsou děti, protože vzhledem k jejich věku jsou zranitelnější a nemohou se bránit jako dospělí lidé.

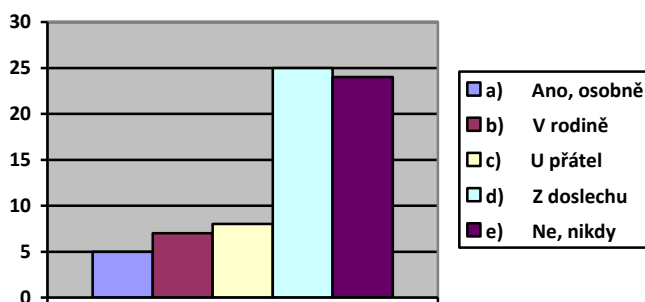
Hypotéza 2) Nejčastější obětí domácího násilí jsou ženy.

Z výsledků vyplývá, že nejčastější obětí jsou ženy. Snad proto, že jsou fyzicky slabší nebo jsou zde obavy z menší ekonomické samostatnosti. Podobné výsledky jsou uvedeny i v literatuře, či policejních statistikách.

HYPOTÉZA POTVRZENA.

7) Setkali jste se někdy s domácím násilím?	Počet	Počet v %
a) Ano, osobně	5	7%
b) V rodině	7	10%
c) U přátel	8	12%
d) Z doslechu	25	36%
e) Ne, nikdy	24	35%

Tabulka 9 Zkušenosti s domácím násilím [15]

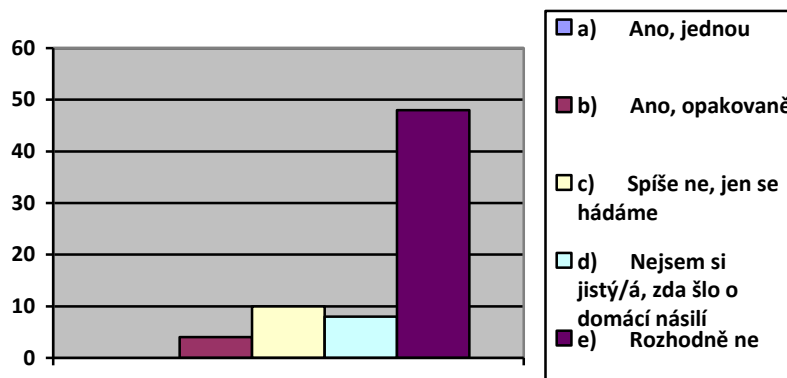

Graf 7 Setkání s domácím násilím [15]

Z dotazníku vyplývá, že 7 % dotazovaných, což je každý 14, se osobně setkal s domácím násilím. Což není nezanedbatelné číslo. 10 % z dotazovaných se setkalo s domácím násilím přímo ve vlastní rodině.

8) Byl/a jste Vy sám/sama někdy obětí domácího násilí?	Počet	Počet v %
a) Ano, jednou	0	0%
b) Ano, opakovaně	4	6%
c) Spíše ne, jen se hádáme	10	14%
d) Nejsem si jistý/á, zda šlo o domácí násilí	8	11%
e) Rozhodně ne	48	69%

Tabulka 10 Osobní setkání s domácím násilím [15]

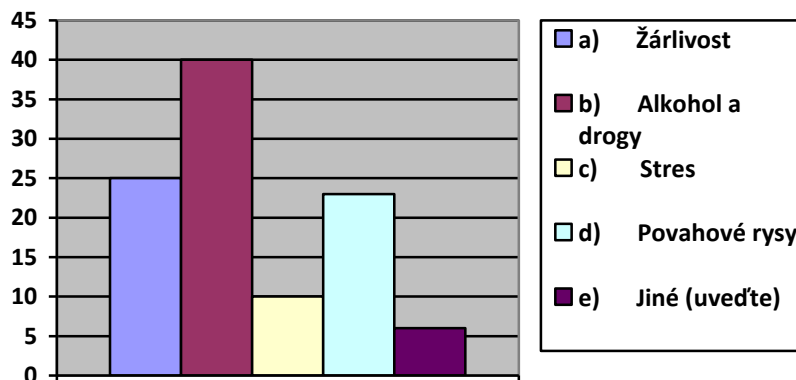

Graf 8 Osobní zkušenost s domácím násilím [15]

Opakovaně se s domácím násilím setkali 4 z dotazovaných. Přesné statistiky o domácím násilí v ČR neexistují. Existují různé organizace, které se zabývají domácím násilím a vedou si své statistiky, ale mnoho obětí tohoto trestného činu se neodvážá požádat o pomoc Policii ČR nebo některou z organizací. Policie vede pouze statistiku trestných činů podle §215a, celkovou statistiku vražd, kde však nerozlišuje důvody, zda šlo o domácí násilí nebo jiné příčiny, policie eviduje případy vykázání podle §135/2006 Sb.

9) Co bývá nejčastější příčinou domácího násilí?	Počet	Počet v %
a) Žárlivost	25	24%
b) Alkohol a drogy	40	38%
c) Stres	10	10%
d) Povahové rysy	23	22%
e) Jiné (uved'te)	6	6%

Tabulka 11 Nejčastější příčiny domácího násilí [15]

Graf 9 Příčiny domácího násilí [15]

Na základě výzkumu lze konstatovat, že příčiny domácího násilí souvisí s požitím alkoholu a drog, a že podstatnou roli může hrát také žárlivost a povahové rysy agresora. Dalších příčin může být celá řada, ať už psychická porucha agresora, ztráta zaměstnání nebo jednoduše fakt, že lidé reagují různými způsoby na různé podněty.

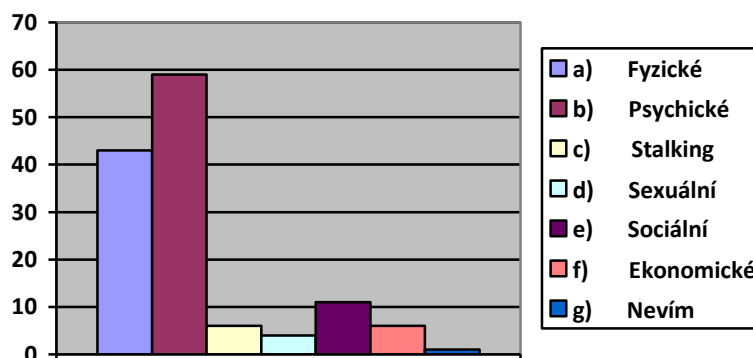
Hypotéza 3) Nejčastější příčinou domácího násilí jsou povahové rysy pachatele.

Výsledky ukazují, že nejčastější příčinou toho, proč dochází k domácímu násilí, jsou alkohol a drogy. Na druhém místě je žárlivost, povahové rysy agresora se nacházejí až na místě třetím. Pravdou však může být, že k domácímu násilí může docházet v kombinaci povahových rysů s některou další možností.

HYPOTÉZA NEPOTVRZENA.

10) Jaký druh domácího násilí je podle vás nejčastější?	Počet	Počet v %
a) Fyzické	43	33%
b) Psychické	59	45%
c) Stalking	6	5%
d) Sexuální	4	3%
e) Sociální	11	8%
f) Ekonomické	6	5%
g) Nevím	1	1%

Tabulka 12 Nejčastější druhy domácího násilí [15]

Graf 10 Druhy domácího násilí [15]

Níže uvedené výsledky statistiky za rok 2014 organizace ROSA jasně ukazují, že klientky se nejčastěji setkaly hlavně s psychickým násilím, druhé místo pak zastupuje fyzické násilí. Stejně takové výsledky ukazují i výsledky mého dotazníku. Následující tabulky ukazují konkrétní činy, se kterými se klientky setkaly. Jednalo se o 277 klientek za rok 2014. Většina klientek zažívá více forem domácího násilí.

Psychické násilí	počet klientek	% klientek
CELKEM	271	98 %
ponižování, sniž., zesměš.	260	94 %
vydírání, zastr.	249	90 %
výhrůžky zabitím	107	39 %
nadávky, vulgarismy	232	84 %
kontrola, zákazy, příkazy	227	82 %
křik	239	87 %
omezování a izolace	144	52 %
partner žárlí	182	66 %
muž vyžaduje poslušnost	213	77 %
výhrůžky sebevraždou	103	37 %
výhrůžky zbraní	32	12 %
další psychické	191	69 %

Obrázek 9 Statistika ROSA 2014, Psychické násilí [31]

Fyzické násilí	počet klientek	% klientek
CELKEM	203	73 %
opakované facky	111	40 %
bití, rány pěstí	107	39 %
bití do hlavy	79	29 %
bití v těhotenství	62	23 %
škrcení	94	37 %
kopání	48	17 %
sražení, pád, prohození	89	32 %
ohrož. střelnou zbraní	13	5 %
ohrožování nožem apod.	33	12 %
trhání vlasů	36	13 %
kroucení rukou	44	16 %
další fyzické	108	39 %

Obrázek 10 Statistika ROSA 2014, Fyzické násilí [31]

Sexuální násilí	počet klientek	% klientek
CELKEM	120	44 %
vynucený sex	103	37 %
znásilněna	30	11 %
nepříjemné praktiky	64	23 %
další sexuální	12	5 %

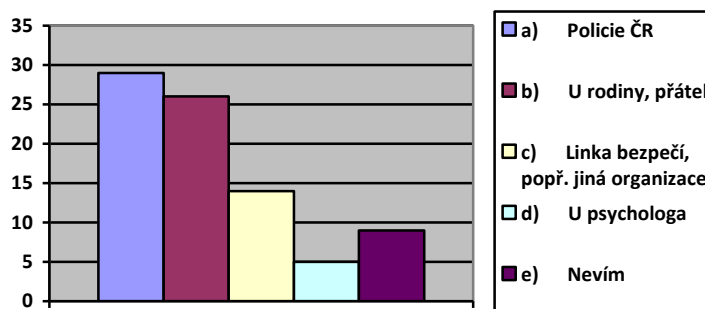
Obrázek 11 Statistika ROSA 2014, Sexuální násilí [31]

Ekonomické násilí	počet klientek	% klientek
CELKEM	163	59 %
žádné peníze nedává partner	41	16 %
muž dává málo peněz	124	45 %
žena si musí říkat o peníze	109	39 %
žena má zakázáno pracovat	23	8 %
žena musí odevzdávat peníze	19	7 %
další ekonomické	41	16 %

Obrázek 12 Statistika ROSA 2014, Ekonomické násilí [31]

11) Kde byste hledali pomoc?	Počet	Počet v %
a) Policie ČR	29	35%
b) U rodiny, přátel	26	31%
c) Linka bezpečí, popř. jiná organizace	14	17%
d) U psychologa	5	6%
e) Nevím	9	11%

Tabulka 13 Vyhledávaná pomoc [15]

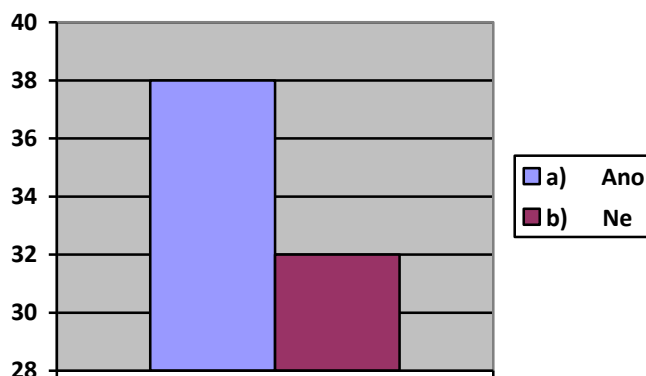

Graf 11 Kde hledat pomoc [15]

Většina dotazovaných ví, kde hledat případnou pomoc, 11% dotazovaných však neví, kam by se pro pomoc obrátila.

12) Znáte některou z organizací, které pomáhají obětem domácího násilí?	Počet	Počet v %
a) Ano	38	54%
b) Ne	32	46%

Tabulka 14 Organizace pomáhající obětem DN [15]

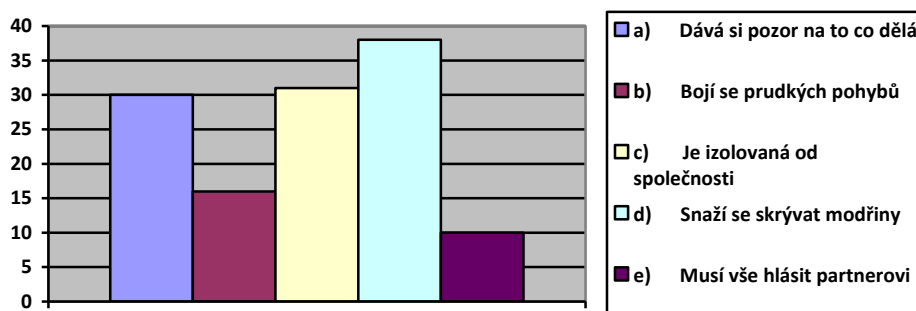

Graf 12 Znalost dotazovaných organizací pomáhající obětem domácího násilí [15]

54 % z dotazovaných, což je více než polovina, zná alespoň některou z organizací, které se věnují domácímu násilí. To znamená, že pojem domácí násilí veřejnost již začala vnímat a že se lidé o domácí násilí zajímají a informují se o něm.

13) Víte, jak se projevuje oběť domácího násilí?	Počet	Počet v %
a) Dává si pozor na to co dělá	30	24%
b) Bojí se prudkých pohybů	16	13%
c) Je izolovaná od společnosti	31	25%
d) Snaží se skrývat modřiny	38	30%
e) Musí vše hlásit partnerovi	10	8%

Tabulka 15 Projevy oběti DN [15]

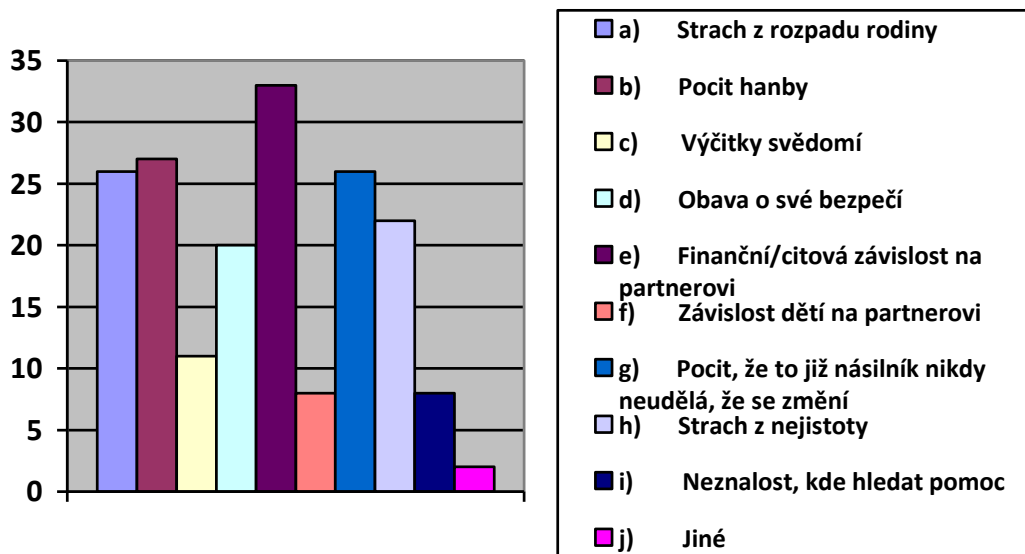

Graf 13 Projevy oběti domácího násilí [15]

Mezi nejčastější projevy oběti domácího násilí patří bezesporu skrývání modřin, což potvrzují také odpovědi dotazovaných. Tuto variantu uvedlo 30 % dotazovaných. Téměř shodně odpověděli dotazovaní také na variantu, že oběť je často izolovaná a dává si pozor na to, co dělá.

14) Co brání oběti odejít od násilníka?	Počet	Počet v %
a) Strach z rozpadu rodiny	26	14%
b) Pocit hanby	27	15%
c) Výčitky svědomí	11	6%
d) Obava o své bezpečí	20	11%
e) Finanční/citová závislost na partnerovi	33	18%
f) Závislost dětí na partnerovi	8	5%
g) Pocit, že to již násilník nikdy neudělá, že se změní	26	14%
h) Strach z nejistoty	22	12%
i) Neznalost, kde hledat pomoc	8	4%
j) Jiné	2	1%

Tabulka 16 Co brání oběti odejít [15]

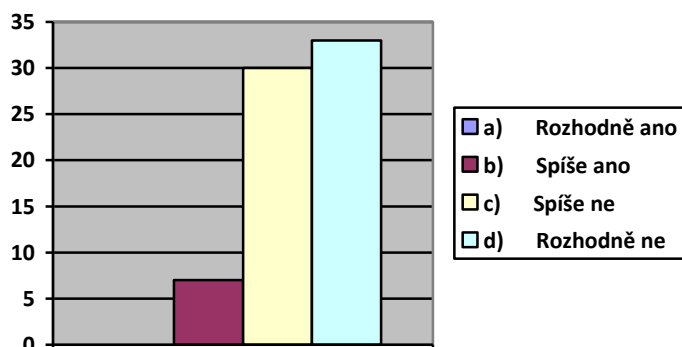

Graf 14 Důvody, proč oběť neopustí násilníka [15]

Velmi složitou otázkou je také zdůvodnění, proč oběť neopustí násilníka. Odpovědi dotazovaných se různí a různě prolínají. Tato otázka dávala dotazovaným možnost, aby mohli odpovědět i více způsoby. V mnoha případech se totiž nejedná pouze o jeden důvod. Samozřejmě, že každý případ se různí a okolnosti jsou také jiné. Podle názoru 18 % dotazovaných je hlavním důvodem finanční a citová závislost důvodem, proč oběť ze vztahu nemůže odejít. Těsně za tímto prvenstvím jsou následující důvody, jako pocit hanby, strach z rozpadu rodiny, pocit, že se násilník změní a strach z nejistoty.

15) Domníváte se, že je domácí násilí pouze soukromý problém, který si musí členové rodiny vyřídit sami mezi sebou?	Počet	Počet v %
a) Rozhodně ano	0	0%
b) Spíše ano	7	10%
c) Spíše ne	30	43%
d) Rozhodně ne	33	47%

Tabulka 17 Je DN soukromý problém nebo problém celé společnosti [15]

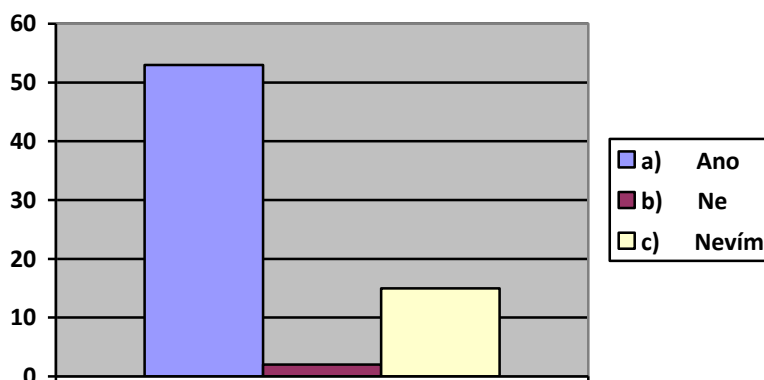

Graf 15 Domácí násilí jako soukromý problém [15]

Většina dotazovaných si myslí, že domácí násilí není pouze soukromým problémem. To vypovídá o tom, že lidé o problému domácího násilí přemýšlí a jsou schopni si představit, jak se oběť v takové situaci cítí. Dokážou pochopit, že v tak složité situaci je jistě velmi těžké a mnohdy nemyslitelné odejít ze vztahu. Zvláště pokud jsou v něm i děti. Strach je to, co rozhoduje, zda ten krok udělat nebo ne.

16) Pomohli byste osobě, která je obětí domácího násilí?	Počet	Počet v %
a) Ano	53	76%
b) Ne	2	3%
c) Nevím	15	21%

Tabulka 18 Osobní pomoc oběti DN [15]

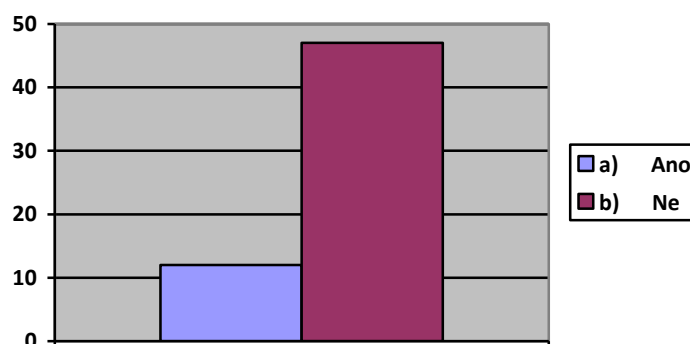

Graf 16 Pomoc obětem domácího násilí [15]

Ze 70 dotazovaných odpovědělo 76 % osob, že by pomohli oběti domácího násilí. Oběti by nepomohli 2 z dotazovaných. 15 osob neví, zda by pomohli oběti domácího násilí.

17) Myslíte si, že je veřejnost dostatečně informovaná o problému domácího násilí?	Počet	Počet v %
a) Ano	12	20%
b) Ne	47	80%

Tabulka 19 Informovanost společnosti [15]

Graf 17 Dostatečné informování veřejnosti [15]

80 % dotazovaných je přesvědčeno, že veřejnost není dostatečně informována o problému domácího násilí. Čas od času média zveřejní nějaký příběh o domácím násilí. V minulosti bylo také období, kdy v televizi běžely upoutávky na organizaci pomáhající obětem domácího násilí a prevence.

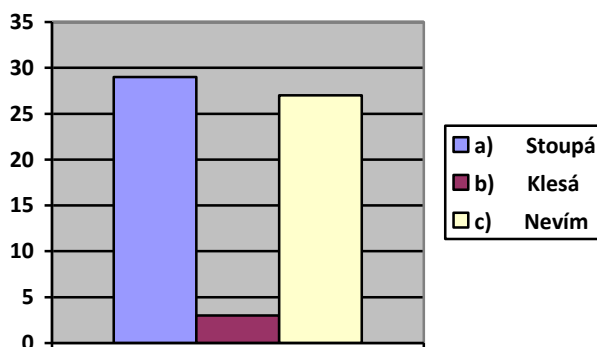
Hypotéza 4) Veřejnost není dostatečně informovaná o problému domácího násilí.

Výsledky tabulky ukazují, že dotazovaní jsou přesvědčeni, že informovanost veřejnosti o problému domácího násilí není dostatečná. Tuto hypotézu by mohla podpořit i otázka č. 12, zda dotazovaní znají některou organizaci, která pomáhá obětem domácího násilí. 46% dotazovaných nezná žádnou organizaci.

HYPOTÉZA POTVRZENA.

18) Myslíte si, že domácí násilí v rodinách spíše stoupá nebo klesá?	Počet	Počet v %
a) Stoupá	29	49%
b) Klesá	3	5%
c) Nevím	27	46%

Tabulka 20 Počet případů DN – názor dotazovaných [15]

Graf 18 Násilí v rodinách [15]

Výsledky dotazníku ukazují, že si 49 % dotazovaných myslí, že domácí násilí u nás stoupá, 46 % neví, zda má domácí násilí tendence stoupat či klesat. Pouze 5 % dotazovaných si myslí, že domácí násilí má tendence klesat.

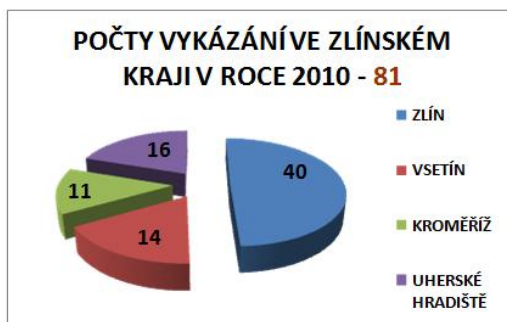
Hypotéza 5) Domácí násilí má tendence stoupat.

Z výsledků vyplývá, že téměř polovina dotazovaných je přesvědčena, že domácí násilí stoupá. To také naznačují statistiky organizací, které se zabývají domácím násilím. 5 % dotazovaných si myslí, že domácí násilí má tendence klesat. 46 %, tedy 27 z dotazovaných neví, zda násilí má tendence stoupat nebo klesat. Tato hypotéza může částečně navázat na předešlou hypotézu, která říká, že o domácím násilí jsou lidé informováni málo. Na veřejnost se tak dostane jen málo případů, o kterých média informují.

HYPOTÉZA POTVRŽENA.

5.4 Statistika vykázání

Pro přehled uvádím statistiku vykázání v letech 2009 – 2014. Policie ČR využila institut vykázání násilné osoby ze společného obydlí v 527 případech. Tím pomohla ochránit osoby ohrožené domácím násilím.

Graf 19 Statistika vykázání 2009 – 2014 [40]

5.5 Diagnostická metoda SARA

Metoda SARA (Spousal Assault Risk Assessment) vznikla v Kanadě a byla transformována pro práci policistů ve Švédsku. Na základě strukturovaného odborného přístupu může proškolená osoba zjistit rizikové faktory a kvalifikovaně odhadnout riziko dalšího domácího násilí. Tuto metodu do ČR přivezl Bílý kruh bezpečí, o.s. v rámci projektu „Hráz“. Ten byl spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem ČR. Bílý kruh bezpečí dostal výcvik pro šíření této metody přímo od tvůrců metody z Kanady a Švédska.

Metoda je určena především policistům, kteří se dostanou do prvního kontaktu s ohroženou osobou. V metodě jsou školeni poradci Bílého kruhu bezpečí, konzultanti DONA linky a policisté. Bílý kruh bezpečí vydal také „Pomůcku pro policisty“, která je součástí jejich výcviku.

SARA obsahuje 15 strukturovaných otázek na rizikové faktory, z nichž pět otázek odhaluje rizikové faktory u násilné osoby v aktuálním vztahu, dalších pět otázek umožní rychle zjistit rizikové faktory opět u násilné osoby v rámci obecných sklonů k násilí a posledních pět otázek pomáhá zjistit rizikové faktory týkající se zranitelnosti osoby ohrožené domácím násilím. Proškolený uživatel metody SARA dokáže vyhodnotit aktuální situaci, odhadnout závažnost hrozby a přijmout opatření, která eliminují rizikovou situaci. Přítomnost vyššího počtu rizikových faktorů vždy znamená vysokou míru rizika. Tato metoda v rukou odborníků pomáhá určit strategii řízení rizika, vyvažuje občas se vyskytující subjektivní pocity profesionálů, zlepšuje jednotnost rozhodnutí a přispívá k lepší mezioborové komunikaci.

5.6 Návrhy a opatření

Z výsledků stanovených hypotéz vyplývá, že veřejnost má jen představu o tom, co je domácí násilí, avšak lidé nejsou dostatečně informováni. Dá se usuzovat, že veřejnost je informovaná pouze částečně. Ať už z médií, webových stránek nebo v rámci výuky ve škole se veřejnost jen okrajově dostává k informacím. Prevence a informovanost je velmi

důležitá. V rámci prevence by bylo proto vhodné posílit informovanost škol v podobě čas-
tějších seminářů a workshopů. Stejně tak více mediálně zvýraznit problém domácího násilí.
Televize je vhodnou cestou, kde pomocí televizního spotu může být veřejnost informo-
vaná, že tento problém není jen soukromou záležitostí a že se děje běžně, a kde a jak se
oběť může bránit.

Ať už jsou příčiny domácího násilí jakékoliv, bylo by dobré podpořit terapeutické
programy pro agresory, které jsou v ČR teprve v počátcích. V tuto chvíli je zde pouze je-
den dobrovolný program, který je určen pro práci s násilníky. Stálo by za zvážení rozšířit
působnost i na další organizace, které by mohly pokrývat celou republiku. A také by bylo
vhodné zamyslet se nad tím, zda by bylo možné v některých případech takovou terapii
násilníkovi určit soudem.

Obětí domácího násilí stále přibývá, a proto byla zřízena nová linka pomoci s číslem
116 006. Jedná se o bezplatnou linku organizace Bílý kruh bezpečí, která je v provozu
nonstop. Mnoho organizací má také zavedenou linku bezpečí, ale většinou jsou zpoplatně-
ny. Pokud je potřeba zalarmovat policii, záchrannou službu nebo hasičský záchranný sbor,
v mobilu má každý předvolená telefonní čísla. Zde by stálo za zvážení, zda by se mohlo
zavést také jedno takové telefonní číslo, které by mohla využít oběť domácího násilí.

5.7 Kde hledat pomoc

V níže uvedené tabulce jsou uvedeny organizace, které pomáhají osobám ohrože-
ných domácím násilím. Dále jsou zde uvedeny kontakty na linky důvěry, asociace poraden,
portál veřejné správy a státní instituce.

Organizace pomáhající osobám ohroženým domácím násilím v ČR:

Organizace	Web	Telefon
Acorus, o.s. - krizová telefonní linka, psychosociální pomoc obětem domácího násilí, lůžka pro krizový pobyt	http://www.acorus.cz/	283 892 772
Bílý kruh bezpečí, o.s. – bezplatné po-	http://www.bkb.cz/	116 006

radny pro oběti kriminality v ČR		
Centrum Elektra – centrum pomoci ženám, obětím sexuálního násilí v dětství a znásilněným ženám	http://centrumelektra.cz/	603 812 361
Domáci násilí – stránky Bílého kruhu bezpečí o domácím násilí	http://www.domacinasili.cz/	257 317 110
DONA linka – Pomoc obětem domácího násilí	http://www.donalinka.cz/	251 511 313
Koordona – koalice organizací proti domácímu násilí na ženách	http://www.koordona.cz/	
Liga lidských práv	http://llp.cz/	545 210 446
profem – linka právní pomoci pro ženy – oběti násilí	http://www.profem.cz/	608 222 227
Rosa – Centrum pro týrané ženy	http://rosa-os.cz/	602 246 102
Spondea – poradenství, azylové ubytování pro matku a dítě	http://www.spondea.cz/	608 118 088

Tabulka 21 Pomáhající organizace [15]

Další možnosti:

Asociace pracovníků Intervenčních center (APIC): <http://www.domaci-nasili.cz/>

Linky důvěry: www.capld.cz

Asociace občanských poraden: www.obcanskeporadny.cz

Elektronický portál státní správy a samosprávy ČR: www.epusa.cz

Portál veřejné správy: <http://portal.gov.cz/portal/obcan/>

Státní instituce:

Ministerstvo vnitra ČR <http://www.mvcr.cz/>

Policie ČR <http://www.policie.cz/>

ZÁVĚR

Domácí násilí je nejrozšířenější formou násilí vůbec a současně nejméně kontrolovanou formou násilí. Ve většině případů jsou oběťmi ženy, pouze cca 5 % těchto případů jsou muži. Podstatou násilí je snaha agresora toho druhého ovládat a svoji současnou roli zachovat. Toto chování však nelze jakkoli omlouvat. Ani alkoholismem, který sice může agresivitu podpořit, avšak není pravou příčinou útoku.

Podstatná část týraných žen se domnívá, že násilí vyprovokovaly samy svým chováním. Typickým znakem je omlouvání činů násilníka, snaha jej chránit nebo dokonce soucit s ním. Důvodů, proč si oběť nepřizná, že v jejich vztahu není něco v pořádku, bývá mnoho. Stejně tak důvody, proč oběť od agresora nechce odejít. Většinou to je kvůli dětem, kvůli citové nebo finanční závislosti na partnerovi, pocitu vlastní hanby nebo přesvědčení, že se partner změní a domácí násilí ustane. Oběť se tak ocitá v bludném kruhu a odchod ze vztahu pak není možný.

Také děti jsou často nejen svědky, ale také oběťmi domácího násilí. Důležité je si uvědomit, že jsou to právě děti, které u rodičů vidí vzor chování, a ten si potom od rodičů přebírají pro svůj budoucí život. Vidět násilí v rodině je potom ohrožuje psychicky i emocionálně. Samotné děti jako svědci násilí jsou potom více agresivní nebo bázlivé, trpí depresemi a posttraumatickými stresovými poruchami. Ztrácejí tak pocit bezpečí a jistoty. Mohou mít pocit, že jsou špatné a proto si týrání zaslouží. Žijí v neustálém strachu, že se násilí bude opakovat nebo že jej rodiče opustí.

Násilníka není možné na první pohled poznat. Nejsou to žádní zvláště vypadající lidé. Ba právě naopak, se jeví jako pozorní partneři či dobří otcové svých dětí. Domácí násilí se děje napříč celou společností. Ani u oběti ani u násilníka není podstatné, zda jsou movití, vzdělaní nebo kolik jim je let.

Spisovatelka Simona Monyová psala romány pro ženy a některé z nich byly na téma domácího násilí. Mnozí se domnívají, že to, co sama prožívala ve svém životě, vložila také do svých románů.

V roce 2013 byla Filipem Renčem zfilmována kniha *Sebemileneček*. Jedná se o silné psychodrama, které popisuje silnou a sebevědomou ženu, která se seznámí s mužem, na němž se postupem času stane citově tak závislou, že nevidí, jak se její život od základu mění. Přicházejí první fyzické útoky, žena přichází o své životní úspory a nemůže ze vztahu odejít. Chování svého přítele omlouvá a svoje modřiny zdůvodňuje vlastní nešikovnos-

tí. Její okolí sice změnu vidí, ale pomoci jí nemůže. Sama spisovatelka byla zavražděna ve svých 44 letech svým manželem.

Domácí násilí může být dlouho nepovšimnuto, protože se odehrává za zavřenými dveřmi. V diplomové práci bylo několikrát uvedeno, že oběti násilí umějí svoje modřiny dobře skrývat nebo je omlouvají svou nešikovností. Tak to může domácí násilí trvat i několik let, jak tomu bylo i v osobním životě Simony Monyové.

V diplomové práci jsem usilovala o vysvětlení samotného pojmu domácího násilí, jeho různých podob, znaků, forem a také jeho fází. Popsala jsem charakteristické rysy agresora, popsala, jaké jsou možnosti terapeutického programu pro agresory v ČR, vysvětlila jsem, kdo může být obětí. V praktické části jsem uvedla výsledky výzkumu, který byl prováděn pomocí dotazníkového šetření. Cílem bylo uvést čtenáře do problematiky domácího násilí, objasnit příslušné pojmy a uvést případné návrhy k tomu, co se může zlepšit. Domácí násilí je velmi citlivou záležitostí a dá se říci, že řešení domácího násilí v ČR je stále zatím na začátku. Informovanost veřejnosti je nyní však na lepší úrovni, než tomu bylo např. před 20 lety. Stejně tak i profesionálové se postupně doškolují a dále vzdělávají.

Domácí násilí bylo vždy a vždy také bude. Nicméně společnost může svým snažením docílit toho, aby se počet těchto smutných případů snížil na minimum.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] BUSKOTTE, A., *Z pekla ven – žena v domácím násilí*, Brno, Computer press, 2008. 176 s. ISBN 978-80-251-1786-6.
- [2] ČÍRKOVÁ, L.; VITOUŠOVÁ, P. a kolektiv, *Pomoc obětem (a svědkům) trestných činů -- Příručka pro pomáhající profese*, Praha: Grada Publishing, 2002. 191 s. ISBN:97-8802472-014-2.
- [3] HUŇKOVÁ, M. ; VOŇKOVÁ, J., *Domácí násilí v ČR z pohledu práva: (efektivnost právních norem ČR posuzovaná vzhledem k cíli ochrany společnosti před domácím násilím)*. 1. vyd. Stráž pod Ralskem: Justiční akademie ČR, 2004, 248 s. ISBN 80-239-6230-2.
- [4] VÁGNEROVÁ, M., *Psychopatologie pro pomáhající profese*. Vyd. 3. Praha: Portál, 2004. 872 s. ISBN 80-7178-802-3.
- [5] DUFKOVÁ, I.; ZLÁMAL, J., *Domácí násilí se zaměřením na problematiku obětí*. 1. vyd. Praha: Střední policejní škola Ministerstva vnitra, Středisko pro výchovu k lidským právům a profesní etiku, 2005, 52 s. ISBN: 80-239-5686.
- [6] BEDNÁŘOVÁ, Z., MACKOVÁ, K., PROKEŠOVÁ, H., *Studijní materiál o problematice domácího násilí pro pracovnice a pracovníky orgánů sociálně – právní ochrany dětí*. Praha: MPSV, 2006. 139 s. ISBN 80-86878-50-3.
- [7] ŠEVČÍK, D. ; ŠPATENKOVÁ, N., *Domácí násilí: kontext, dynamika a intervence*. Vyd. 1. Editor Lucie Vaníčková Horníková. Brno: Portál, 2011, 186 s. ISBN 978-807-3676-902.
- [8] VOŇKOVÁ, J., SPOUSTOVÁ, I., *Domácí násilí v českém právu z pohledu žen*. 2. vyd., Praha: Profem, o. p. s., 2008, 244 s., ISBN 978-80-903626-7-3.
- [9] ÚLEHLOVÁ, D. a kol. *Problematika domácího násilí pro zdravotnické pracovníky*, Brno: Národní centrum ošetřovatelství a nelékařských zdravotnických oborů v Brně, 2009, 116 s, ISBN 978-80-7013-502-0.
- [10] SEDLÁK, J., *Domácí násilí stále rafinovanější*, Universitas, revue Masarykovy univerzity v Brně 34, 2002, č. 4, s.9 – 14, ISSN 1211-3384.
- [11] VAVROŇOVÁ, M., PROKOPOVÁ Z., *Přežila jsem...*, Praha: ROSA o. s., 2002. 1. vydání, 47s.

- [12] ČÍRTKOVÁ, L., *Změny v řešení domácího násilí od 1. 1. 2007*. Právo a rodina, 2007, č. 1, s. 7 - 9, ISSN 1212-866X.
- [13] MARVÁNOVÁ - VARGOVÁ, B., POKORNÁ, D., TOUFAROVÁ, M., *Partnerské násilí*, Praha: LINDE nakladatelství s. r. o., 2008, 159 s., ISBN 978 - 80 - 86131 - 76- 4.
- [14] ČÍRTKOVÁ, L., *Moderní psychologie pro právníky.*, Vyd. 1. Praha: Grada, 2008, 160 s., Psyché (Grada). ISBN 978-80-247-2207-8.
- [15] Zdroj vlastní

Zdroje z www:

- [15] <http://www.acorus.cz/cz/domaci-nasili/info-o-domacim-nasili.html>
- [16] <http://www.donalinka.cz/domaci-nasili/zakladni-informace/>
- [17] <http://www.ic-brno.cz/formy-domaciho-nasili>
- [18] <http://www.magdalenium.cz/index.php?nid=4875&lid=CZ&oid=643226>
- [19] http://www.muziprotinasili.cz/wp-content/uploads/2013/04/Prace_s_puvodci_nasili_v_rodinach_LOM.pdf
- [20] <http://rosa-os.cz/>
- [21] <http://www.nasilinamuzich.cz/informace/>
- [22] <http://www.nasilinamuzich.cz/wp-content/uploads/muzi.pdf>
- [23] http://www.azylovydum.cz/domaci_nasili/dite_svedkem_domaciho_nasili
- [24] <http://www.persefona.cz/n-domaci-nasili.php?page=dn-statistiky>
- [25] <http://www.zivot90.cz/202-senior-telefon/222-domaci-nasili>
- [26] <http://domaci-nasili.cz/Download/P%C5%99ehled%20probl%C3%A9m%C5%AF.pdf>
- [27] <http://www.agathka.estranky.cz/clanky/seminarni-a-jine-prace/domaci-nasili-na-handicapovanych-osobach.html>
- [28] ZÁKONY ONLINE.CZ, Zákon č. 40/2009 Sb. Trestní zákoník, Sbirka zákonů České republiky, Dostupné z www: <http://zakony-online.cz/?s10&q10=all>
- [29] ZÁKONY PRO LIDI, Zákon č. 45/2013 Sb. o obětech trestných činů, Dostupné z www: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2013-45>

- [30] SBÍRKA ZÁKONŮ ČR, Zákon č. 45/2013 Sb. o obětech trestných činů a o změně některých zákonů, Dostupné z www:
http://www.epravo.cz/_dataPublic/sbirky/2013/sb0020-2013.pdf
- [31] <http://rosa-os.cz/wp-content/uploads/2015/03/ROSA-statistika-za-2014-web.pdf>
- [32] <http://www.domacinasili.estranky.cz/clanky/clanky/skryte-motivy-domacich-agresoru-.html>
- [33] http://www.tyden.cz/rubriky/zahranici/asie-a-oceanie/zmlacena-turecka-poslankyne-ozivila-debatu-o-domacim-nasili_254655.html#.VAsPHfl_vSs
- [34] <http://queensjournal.ca/story/2012-11-02/features/when-stalking-hits-close-home/>
- [35] <http://domaci-nasili.zdrave.cz/obtizne-reseni-domaciho-nasili/>
- [36] <http://mojebetynka.maminka.cz/rodina-a-vy/rodina-a-vztahy/hadejte-se-ale-o-samote>
- [37] http://www.tyden.cz/rubriky/domaci/domaciho-nasili-v-cesku-pribyva_235398.html#.VAsNW_1_vSs
- [38] <http://www.zivot90.cz/202-senior-telefon/222-domaci-nasili>
- [39] <http://www.familyring.net/come-ritrovare-il-potere-comunicativo/genitori/>
- [40] <http://www.centrum-poradenstvi.cz/intervencni-centrum/statistika2>

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 Domácí násilí [33].....	14
Obrázek 2 Stalking [34].....	16
Obrázek 3 Třetí fáze domácího násilí [35]	20
Obrázek 4 Agresor posilněný alkoholem [35].....	23
Obrázek 5 Nepřímé oběti [36]	24
Obrázek 6 Děti jako oběti [37]	30
Obrázek 7 Forma domácího násilí u seniorů [38].....	33
Obrázek 8 Domácí násilí v rodině [39].....	36
Obrázek 9 Statistika ROSA 2014, Psychické násilí [31].....	54
Obrázek 10 Statistika ROSA 2014, Fyzické násilí [31]	54
Obrázek 11 Statistika ROSA 2014, Sexuální násilí [31].....	54
Obrázek 12 Statistika ROSA 2014, Ekonomické násilí [31].....	55

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 Vykázání – srovnání mezi muži a ženami [21]	28
Tabulka 2 Věk, vzdělání, postavení a bydliště oběti muže [21]	29
Tabulka 3 Celkový počet dotazovaných [15]	46
Tabulka 4 Věk dotazovaných [15]	46
Tabulka 5 Vzdělání dotazovaných [15]	47
Tabulka 6 Zaměstnání dotazovaných [15]	48
Tabulka 7 Znalost pojmu domácí násilí [15]	48
Tabulka 8 Nejčastější oběť domácí násilí [15]	49
Tabulka 9 Zkušenosti s domácím násilím [15]	50
Tabulka 10 Osobní setkání s domácím násilím [15]	51
Tabulka 11 Nejčastější příčiny domácího násilí [15]	52
Tabulka 12 Nejčastější druhy domácího násilí [15]	53
Tabulka 13 Vyhledávaná pomoc [15]	55
Tabulka 14 Organizace pomáhající obětem DN [15]	56
Tabulka 15 Projevy oběti DN [15]	56
Tabulka 16 Co brání oběti odejít [15]	57
Tabulka 17 Je DN soukromý problém nebo problém celé společnosti [15]	58
Tabulka 18 Osobní pomoc oběti DN [15]	59
Tabulka 19 Informovanost společnosti [15]	60
Tabulka 20 Počet případů DN – názor dotazovaných [15]	61
Tabulka 21 Pomáhající organizace [15]	65

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1 Rozdělení dotazovaných [15]	46
Graf 2 Věkové kategorie dotazovaných [15]	47
Graf 3 Dosažené vzdělání dotázaných [15]	47
Graf 4 Druh zaměstnání dotazovaných [15]	48
Graf 5 Co znamená „domácí násilí“ [15]	49
Graf 6 Nejčastější oběť domácího násilí [15]	50
Graf 7 Setkání s domácím násilím [15]	51
Graf 8 Osobní zkušenost s domácím násilím [15]	51
Graf 9 Příčiny domácího násilí [15]	52
Graf 10 Druhy domácího násilí [15]	53
Graf 11 Kde hledat pomoc [15]	55
Graf 12 Znalost dotazovaných organizací pomáhající obětem domácího násilí [15]	56
Graf 13 Projevy oběti domácího násilí [15]	57
Graf 14 Důvody, proč oběť neopustí násilníka [15]	58
Graf 15 Domácí násilí jako soukromý problém [15]	59
Graf 16 Pomoc obětem domácího násilí [15]	59
Graf 17 Dostatečné informování veřejnosti [15]	60
Graf 18 Násilí v rodinách [15]	61
Graf 19 Statistika vykázaní 2009 – 1014 [40]	62

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

APIC	Asociace pracovníků Intervenčních center
ČR	Česká republika
DN	Domácí násilí
EU	Evropská unie
OPD	Oddělení péče o děti
SKPV	Služba kriminální policie a vyšetřování
STEM	Středisko empirických výzkumů

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha 1 PŘÍBĚH ZE ŽIVOTA	78
----------------------------------	----

PŘÍLOHA P I: PŘÍBĚH ZE ŽIVOTA

DAGMAR, 29 let:

Manžel mi v na jaře roku 2001 oznámil, že jeho kolegyně ze zaměstnání má velké životní potíže, že nemá kde bydlet, a proto jí musí pomoci. Nastěhoval ji k nám do bytu, když jsem nesouhlasila. V té době jsem studovala lékařskou fakultu a odjela jsem na návštěvu k rodičům. Když jsem odjížděla, řekla jsem manželovi, že život ve třech je pro mne nepříjemný a že až se vrátím, musíme to vyřešit. V té době jsem nedostávala žádné peníze.

Když jsem se vrátila od rodičů, Alena byla stále v našem bytě a ten, kdo měl byt opustit, jsem byla já. Řekl, že mě živit nebude. Bylo to velmi ponižující. Abych celou situaci pochopila, dal mi několik ran pěstí. Netušila jsem, co mám dělat, tak jsem odešla do bytu své sestry. Ona se svou rodinou právě odjeli na dovolenou.

Po jejich návratu jsem se musela vrátit domů. Domluvit se s manželem nebylo možné. Začal dokonce ničit moje věci a tlačil na mě, ať se odstěhuji. Když jsem se ohradila, že mám nárok v bytě bydlet, opět mě zbil. Protože jsem končila poslední ročník ve škole, nebylo možné, abych si někde přivydělávala. Moje situace byla velmi těžká. Byla jsem donucena požádat o stanovení výživného. To muže rozzuřilo. Poradil se s právníčkou. Následně mě zavřel v pokoji a bitím mě donutil souhlasit s dohodou, že od něj nebudu chtít žádné výživné. Že mi dá 100 tis., pokud žádost o výživné stáhnu.

Další den jsem mu řekla, že dohodu odvolávám. Toho velmi rozzuřilo. Vylil mi horký čaj na hlavu a se snídaní mrštil o záclony. Další den měl odjet se svou milenkou na dovolenou. Posunul si židli od stolu, aby si na ni mohl položit svoje věci. Já jsem ji přisunula zpět. To jej rozčílilo tak, že mne strhl na židli a začal mě bít do hlavy, zvrátil mi hlavu dozadu, chytil mě pod krkem a lomcoval se mnou. Potom mě prudce pustil, až jsem se praštila do temene hlavy o zeď. Podařilo se mi vysmeknout a utéct. Bylo mi špatně, ale i přes to jsem vyběhla na ulici a zavolala policii.

Když dorazila policie, ptali se manžela, co se stalo. Policisté nakonec sdělili vyšetřovateli, že jsem byla v šoku a nebyla jsem schopna vypovídat. Měla jsem k nim dojít až se zdravotní zprávou. Uvítala bych, kdyby tam semnou v tomto stavu počkali až do příjezdu sanitky. Bohužel se tak nestalo. Členové záchranné služby byli skvělí. Lékařka mě důkladně prohlédla a sepsala zprávu. Sanitka mne převezla do nemocnice.

Po návratu z nemocnice jsem padla do postele a spala. Pak jsem volala mámě a sestře a brečela jsem. Nešlo přestat. Sestra si mě na pár dní vzala k sobě. Pak jsem volala do ROSY.

Na manžela jsem kvůli otřesu mozku a poruše hybnosti krku podala trestní oznámení. Podstoupila jsem rekonstrukci trestného činu. Na místě bylo asi osm lidí, včetně manžela a jeho milenky. Nejhorší bylo, že podle soudní zástupkyně nedošlo vůbec k ublížení na zdraví. Jednoduše „ne každá porucha zdraví ve smyslu trestního zákona je ublížením na zdraví“. Soudní znalec uvedl, že otřes mozku i podvrtnutí krční páteře nelze prokázat, že tato diagnóza byla stanovena „pouze na základě subjektivní stesků poškozené, zatímco objektivní příznaky zranění nebyly přítomny.“

Nakonec mé brutální napadení nebylo hodnoceno jako trestný čin, i když jsem byla v pracovní neschopnosti téměř měsíc. Z mého trestního oznámení se stal pouhý přestupek. Nejvíce mne zraňuje, když si vzpomenu, že člen přestupkové komise mi řekl: „Víte, zdá se dost nepravděpodobné, že by vás manžel tak dlouho držel se zvrácenou hlavou, vždyť tam byla přítelkyně vašeho muže, ta by přeci zakročila a zavolala pomoc. No, je to těžké rozhodnout, to ví jen Bůh, co se tehdy stalo, a vy to víte. Já vám garantuji, že se to už nestane, vždyť bývalý manžel byl policista, on vám nic neudělá. A nedávejte peníze do právníků, já bydlím v domě co vy, tak se můžete i zastavit, pomohl bych vám." [11]

Z deníku Hany, 42 let:

Manžel zůstává bez práce od 1. 9. 2000.

Od ledna 2001 jsem začala u manžela pozorovat změny (nemyl se, neholil, seděl jen u televize). Upozorňovala jsem ho, že může jít o deprese, a ptala se, jestli nechce zajít k lékaři. To odmítal a začal mě i děti slovně napadat.

Od podzimu loňského roku nastaly ze strany manžela i neúnosné kontroly, zpovídání, podezřívání, zakazování setkávání s přáteli i známými. Na přímou otázku zda si myslí, že jsem mu nevěrná, odpovídal, že to si nemyslí. Fyzicky určitě ne, ale duševně ano. Začalo mu vadit, o co se zajímám, že dřív jsem prý měla jiné zájmy. Když jsem mu řekla, že ve svých zálibách je každý svobodný, tak mi řekl, že jsem jeho žena a budu poslouchat jeho! Moji odpověď si vysvětloval tak, že se chci chovat tak, jako kdybych byla svobodná, a ne vdaná žena.

Před Vánoci odešel manžel z bytu s tím, že s námi již bydlet nebude. Na otázky týkající se zabezpečení chodu rodiny a výchovy dětí odpovídal, že ho to nezajímá, ať si to vyřeším jak chci sama. Na Vánoce se manžel vrátil, pokus o udržení manželství však po necelém měsíci ztroskotal. Opět uplatňoval opakované kontroly zpráv na mobilním telefonu, znovu projevoval nadměrné podezřívání, objevily se výčitky, zákazy (návštěvy rodičů, sourozenců, přátel, známých). Nevěděla jsem si s manželovým chováním rady a navštívila jsem jak psychologickou, tak i psychiatrickou poradnu.

Od konce ledna 2002 se naše neshody stupňovaly. Manžel byl čím dál tím víc agresivnější a jeho kontroly byly neúnosné. Nezastavila ho ani přítomnost naší dcery. Odjížděla jsem s ní na víkendy k rodičům, abych se vyhnula jeho slovnímu napadání a psychickému nátlaku. Začala jsem mít strach i z fyzického napadení, protože jím začal čím dál tím více vyhrožovat (zmlátí mě, měl to udělat už dávno, profackuje mě, to by pomohlo, konečně každý pořádný chlap to dělá, on byl moc mírný a to byla ta chyba, budu poslouchat, ať se mi to líbí nebo ne). U dcery se začaly projevovat příznaky neurózy, často ji bolelo břicho a hlava, stávala se zamlklou a stahovala se do sebe. Atmosféra doma byla velmi napjatá.

4. února - Koncert, pozvání od našich společných přátel jsme dostali oba dva. Manžel mi řekl, že je pracovně velmi vytížen a nemůže se mnou jít. Nebude mu vadit, pokud půjdu s někým jiným. Šla jsem s přítelkyní a jejím vnukem. Manžel mě poté kontroloval, zda tam jsem a s kým. Musel se osobně svým příchodem ke koncertní síni přesvědčit, zda jsem mu nelhala. Po návratu domů jsme se kvůli tomu pohádali. Manžel mi vyhrožoval a poté po

mě vystřelil z plynové pistole se slovy: to abys věděla, co se může stát! Zakázal mi zúčastnit se příští den rozlučkového odpoledne s kolegou. Též mi nakázal, že se dcera musí okamžitě vrátit od mých rodičů domů, jinak oznámí, že jí úmyslně neposílám do školy. Já si stejně u rodičů na něj pouze stěžuji, a to on trpět nebude. Nechápala jsem, proč to dělá, když s jejím pobytem mimo domov souhlasil.

5. února - Domů jsem přišla asi čtvrt hodiny po manželovi, který mě již nechtěl pustit domů. Přes zamčené dveře na mě křičel, že mám jít, odkud jsem přišla, a že mě doma nikdo nechce. Kvůli přítomnosti dcery mi nakonec odemkl a pustil mě domů. Vyčítal mi, jak jsem si mohla dovolit porušit jeho zákaz a že mě varoval. Opět vyhrožoval střílením a se slovy "teď něco uvidíš", odešel z bytu s tím, že si to s mými kolegy vyřídí. Měla jsem strach a telefonovala jsem jim, abych je varovala. Oni mi pak volali, že je manžel napadl, když opouštěli pracoviště. Byl prý silně rozrušený a vyhrožoval, že kdyby měl s sebou pistoli, tak že je všechny postřílí. Když přišel, snažila jsem se ho uklidnit a prosila ho, aby měl ohled na dceru. To nepomohlo a manžel vyrazil dveře. Začal mi nadávat, chtěl znát jméno kolegyně, která mi o všem řekla, že prý si to s ní vyřídí. Je to prý opět pro něj důkaz, že svým přátelům věřím víc než jemu, on prý nikomu nevyhrožoval.

Od té doby každý den zpovídání, vyhrožování, kontrolování (to i před dcerou), psaní výhrušných emailů, SMS zpráv na mobilní telefon.

25. února - V noci mi byly manželem sebrány klíče od zaměstnání.

2. března - Přijíždíme z chalupy, opět hádka, manžel odešel z bytu, vrátil se až večer. Hádky se vystupňovala. Když jsem manžela upozornila na přítomnost dcery, odvedl mě do synova pokoje, kde mě držel přibližně hodinu zamčenou a chtěl po mě neustále nějaká vysvětlení. Chtěla jsem odejít, fyzicky mě napadl. Dcera slyšela hluk a volala na mě. Odpovídala jsem jí, ať se nebojí. Manžel odemkl, prudce otevřel dveře a řekl dceři, která za nimi stála, ať se jde podívat "jak tatínek zmlátí maminku". Utekla jsem z pokoje, podařilo se mě zavolat (telefonem) syna. Ten rychle přijel a odvezl mě s dcerou do penzionu, kde jsme strávili zbytek noci.

3. března - Odpoledne volal manžel synovi na mobil, že od nás odchází a v týdnu se ještě zastaví pro nějaké své věci. Večer telefonoval mně, kde mi navíc oznámil, ať nepočítám z jeho strany s nějakými penězi a přestává platit i hypoteční úvěr. Ať se staráme, jak umíme. Navíc prý přes svého známého zařídí, že o byt přijdeme. Co se týká dcery, počká si, až co určí soud.

11. března - Navečer mi manžel telefonicky vyhrožoval, že přijde a udělá to, co prý měl udělat už dávno "pořádně mě profackovat". Vyhrožoval i fyzickou likvidací, mám si prý dávat pozor, aby mě náhodou nesrazilo na ulici auto a zatahovat žaluzie, když se v bytě svítí, protože jinak jsem snadným terčem. Manžel volal z mobilního telefonu.

14. března - Oznámení od správy domu, že nám zavírají topení, protože neplatíme za byt.

18. března - Osobně jsem byla v kanceláři správní firmy, abych se domluvila o úhradě dluhu.

1. dubna - O Velikonocích manžel projevil zájem za dcerou přijet. Poté mi poslal zprávu na mobilní telefon, že už Janu neuvídím, a pokud se s ní chci vidět, ať přijdu druhý den ráno ke škole. Volala jsem mu, proč to dělá. Řekl mi, že pokud prý nejsme rozvedeni, může ji mít, jak dlouho chce. To mám prý za to, že půjde kvůli mně do vězení, protože jsem na něj podala trestní oznámení. Dceru přivedl v pořádku asi po 3 hodinách.

7. dubna - Manžel měl u sebe dceru od jedenácti asi do pěti hodin. Při návratu mi opět v nestřeženém okamžiku vzal mobilní telefon. Venku z něj před dcerou (byli se spolu ještě projít) telefonoval mým známým. Používal přitom vulgární a oplzlá slova, jak jsem se poté dozvěděla, když mi známí volali domů na pevnou linku a ptali se, co se to u nás doma zase děje.

9. května - Manžel bez mého vědomí vložil na internetové stránky inzerát, že poskytují erotické služby. Začaly mi chodit na mobil oplzlé zprávy a hovory na můj mobilní telefon.

10. května - Byla jsem s dcerou dopoledne u lékaře a pak jsem šla i s ní do práce. Odpoledne, mezi 14.00-14.30 hodinou mě manžel napadl v mé kanceláři před zraky dcery se slovy: "Musím si vás zkontrolovat, kde jste a zda mi říkáte pravdu!" Před tím mi asi desetkrát volal na mobilní telefon a nechtěl mi věřit, že jsem s dcerou v práci. Byl velmi agresivní a snažil se mi vzít z pracovního stolu dokumenty, které jsem si tam před ním schovávala. Snažila jsem se mu v tom zabránit a došlo ke strkanici. Vzal mi alespoň mobilní telefon, který ležel na stole a následně jej hozením na stěnu rozbil. Opět mi vyhrožoval a zstrašoval. Dceři říkal, že jsem v neděli na žádném koncertě nebyla, byla jsem prý bůhví s kým. Vyzvala jsem manžela, aby odešel, že v těchto prostorách nemá co dělat a aby si uvědomil, že to všechno malá Jana vidí a je z toho vyděšená. On to odmítl a bránil mi i v opuštění místnosti. Dcera se kolem otce protáhla a utíkala pro pomoc. Když manžel uslyšel kroky přicházející kolegyně, tak utekl.

11. nebo 12. května, pravděpodobně však 12. května byl manžel v době naší nepřítomnosti (dcera a já u mých rodičů, syn na sportovním soustředění) v našem společném bytě, odkud mi odnesl dokumenty ohledně bytu, soudního jednání a osobní doklady mé i dcery. Dokumenty mi vrátil v pondělí 13. května. Ne všechny. Ty, které se týkají bytu, si ponechal a vrátit je nechce.

18. května - Manžel přišel pro dceru před desátou hodinou. Vůči mně měl před dcerou ironické, vulgární až oplzlé poznámky. O tom, že by chtěl s dcerou jet na týden mimo Prahu (jak zmiňoval poté u soudu) mi nic neřekl.

Po hodině mi pak začal posílat výhrůžné zprávy na mobilní telefon tohoto znění:

- 1) v 10.07 - Dceru odvážím na týden mimo Prahu.
- 2) v 11.12 - Řekla sis o to, nepočítej s tím, že dceru v nejbližších dnech uvidíš.
- 3) v 13.02 - Zapomněla jsi mi dát s sebou léky dcerky, tak mi napiš název, já to seženu.
- 4) v 14.45 - Bude to Tvoje vina, že holka nebude brát léky.

Po soudním jednání 21. 5. mi manžel opět vyhrožuje. Říká, že každý den, kdy bude soudní přelíčení, pro mě bude peklem. Mé pokusy o dohodu ohledně výchovy dcery opětovně ztroskotávají. Jednou se dohodnout nechce, až co určí soud. Podruhé se bude ochoten se mnou dohodnout, až uslyší ode mne před soudem to, co on chce slyšet.

Dcera byla do neděle 26. 5. u rodičů, manžel o tom byl informován. Manžel se mě ptal, zda mu umožním být v sobotu či v neděli s dcerou. Řekla jsem mu, že to není problém. Jenže dcera chystala na sobotu piknik, tak zda by mu nevadila neděle. Dále jsem ho slušně žádala, zda by (po zkušenostech) mohl připravit program bez her na automatech a oběd v restauraci a ne u McDonald. Manžel mi posílá výhrůžnou zprávu na mobilní telefon, že si pro dceru přijde v neděli 26. 5., ať chce, nebo ne, a že ještě uvidím!

30. května - Odpoledne mi volá sociální pracovnice do zaměstnání, kde mi oznamuje, že jí manžel telefonoval a vyhrožoval. Prý mu bráním ve styku s dcerou. On prý vezme právo do svých rukou. Zároveň jí vyhrožuje mou fyzickou likvidací. Dceru si vezme a už ji nikdy neuvidím.

31. května - Po příchodu ze zaměstnání mi dcera opět oznamuje, že jí volal otec a ptal se jí, zda už ví, jestli s ním chce být. Dcera mu odpověděla, že ještě neví. Otec na to prý konstatoval, že až to bude vědět, tak aby to řekla mně. Mně osobně manžel během pátku a soboty nevolal. Dcera sama tvrdí, že se jí s tátou nikam nechce. Snažím se jí to vysvětlit.

Říkám jí, že táta jí má jistě rád a rád by s ní byl. V neděli ráno se mi dcera s obavou svěřuje, že se jí s tátou nikam nechce, a že mu to zavolá. Volala otci a ten jí na to prý odpověděl (dle sdělení dcery), že když s ním nechce být, tak to bude respektovat. Se mnou manžel přestal komunikovat úplně. Občas mi zavolá do zaměstnání nebo domů a změněným hlasem mě vulgárně oslovuje ("Nazdar svině stará") a hned to položí, nebo do telefonu pouze dýchá.

Na 10. června iniciovala sociální pracovnice schůzku nás rodičů na sociálním odboru (v 17. hod.), abychom se dohodli na styku otce s dcerou. Manžel na tuto schůzku, kde jsme se měli domluvit na pravidlech, nepřišel.

10. června - Manžel osobně navštívil lékařku dcery v ordinaci. Podle jejích slov se choval arogantním způsobem, chtěl nahlédnout do záznamů, aby se přesvědčil, kdy byla dcera nemocná. Stěžoval si, že dceru straším (prý jí říkám, že jí bude táta fyzicky ubližovat), a proto s ním ona teď nechce být. Nechtěl připustit, že by to mohlo být jinak.

13. června - Manželovy výhrůžky se stupňují. Posílá mi zprávy na mobilní telefon, např. tohoto znění:

1) 12. 6. 2002 v 16.29 "Už jsi zase s tím svým dědkem, přišel si pro Tebe až do školy. Dej si pozor, ať Ti nezhebnou při souloži. Je to už starej dědek, přiznal mi, že se mu souložení s Tebou už dlouhá léta líbí, je s Tebou v posteli plně spokojenej a je hrdý na to, že Tě naučil kouřit ocasy a semeno polykat."

2) 14. 6. 2002 v 10.41 "Řádně se starej o dceru, neodkládej ji neustále k rodičům, když sis jí někým upletla, tak by Ti neměla překážet, nebo Ti ji nechám odebrat a Tebe dostanu do ústavu".

22. června - Manžel svým hlučným příchodem dceru vzbudil. Nevěřil mi, když jsem mu odepisovala na jeho dotaz "kde je holka", že ještě spí, a přišel se přesvědčit. Dcera byla rozespálá a rozrušilo ji to. Manžel si vůbec nepřišel pro dceru, jak jsem si původně myslela. Vůbec se o ní nezmínil. Chtěl pouze nějaké své osobní věci. Když jsem mu řekla, že si je může vzít, tak odpověděl, že já mu je musím ze skříní vyndat a podat, přeci jsem ještě jeho žena. Když to neudělám, tak on všechno vyhází a rozbije. Začala jsem mu podávat (v ložnici) košile, on je vyhodil otevřeným oknem ven se slovy: Tyhle nechci! Pak opravdu začal vyhazovat věci ze skříní na zem. To vše před dcerou. Když jsem byla ještě v ložnici, manžel si vzal ze skřínky v obývacím pokoji trička a dal si je do tašky.

Dceři mimo jiné povídal: "Kdoví, jestli jsem tvůj táta!" Otec jí tvrdí, že on si může, vzít co bude chtít, a nikdo mu v tom nezabrání, a že stejně jednou přijde a všechno v bytě rozbije. Na to mu dcera odpověděla, že by byla raději, kdyby už odešel. Manžel se začal usmívat a řekl mi, že u soudu uvede, jak navádím dceru proti němu. Pak odešel.

27. června - Odpoledne, kolem 15. hodiny, mi volá dcera z domova celá vystrašená, že jí táta telefonoval, že prý za ní za chvíli přijede. Ona se ho bojí a neví, co má dělat.

3. července - Ráno jsem si vyzvedla na poště oznámení od policie, že se tam mám dostavit k podání vysvětlení. Totéž obdržel i syn. Manžel si stěžoval, že nemá přístup do bytu, což je absurdní, lživé obvinění.

Odpoledne, asi v 16.15, mi manžel volá do práce. Zazvoní telefon, když ho zvednu, slyším pouze hluk z ulice, obvyklá kontrola, zda jsem ještě v zaměstnání. Spěchám domů. Když jsem chtěla odemknout byt, nešlo to. Klíč šel zastrčit, ne však úplně, nešlo s ním otočit. Připadalo mi, že je z druhé strany vstupních dveří klíč, kterým je v zámku pootočeno. Protože syn byl v té době mimo domov, předpokládala jsem, že je v bytě manžel, neboť má samozřejmě též klíče. Nic jiného mě v tu chvíli nenapadlo. Zvonila jsem, bouchala, ozýval se však pouze náš pes, který tam byl zavřený. Potřebovala jsem se dostat co nejdříve do bytu, protože jsem měla veškeré oblečení úplně mokré (celý den pršelo), a začínala mi být zima. Též jsem si potrebovala vzít léky na astma, které jsem měla doma. Také jsem si myslela, že se mohlo manželovi v bytě něco stát nebo si mohl něco udělat.

Po příjezdu policie mi bylo řečeno, že nemají oprávnění k násilnému vniknutí do bytu bez důvodného podezření, že se tam něco stalo. Zavolala jsem zámečnickou pohotovost, která za asistence policie byt otevřela. Bylo zjištěno, že v zámku zevnitř bytu byly pootočené klíče. Byly to klíče dcery, která už byla v té době na prázdninách u babičky. V bytě nikdo nebyl. Všechny ovladače (televize, video, věž) zmizely. Po delším hledání jsme je našly zabalené v černém sáčku na odpadky v úložném prostoru pohovky. Telefon (pevná linka) byl hluchý. Nejprve jsme si mysleli, že je to výpadkem Telecomu z důvodu silné bouřky. Po důkladné prohlídce syn zjistil, že je šňůra od telefonu vytržená z krabice a jen volně nastrčená zpět. Na první pohled nebylo nic poznat. Potom jsem našla poškozené podprsenky. Nemohu samozřejmě dokázat, že v bytě manžel byl. Z předchozích zkušeností, které máme, usuzujeme, že tomu tak bylo. Do bytu má manžel volný přístup.

8. července - Po násilném otevření bytu nás začal zlobit zámek dveří (již dříve byl poškozen a manžel musel upilovat všechny klíče, aby šlo odemkat). Vyměnili jsme se synem

vložku u vstupních dveří a nový klíč od bytu jsem poslala manželovi v doporučeném dopise na adresu jeho trvalého bydliště (jeho současná adresa mi není známa, odmítá ji sdělit i soudu). Zároveň jsme jeden klíč nechali uložit na místním oddělení policie.

9. července - Jdu na policii ohledně podání vysvětlení, že nepouštím údajně manžela do bytu.. Při návratu domů potkávám poštovní doručovatelku, která dává manželovi do schránky oznámení o uložení zásilky (doporučené). Byl to ten klíč, co jsem poslala doporučeně. Původně mi chtěla ten dopis dát. Já jsem to odmítla s tím, že jsem v rozvodovém řízení a za manžela nechci a ani nemohu nic přebírat.

10. července - Ráno jsem jela do školy, šel zrovna kolem po chodníku manžel. Uviděl mě, přiskočil ke mně, chytil mě velmi silně rukou za levé prso a začal se mnou cloumat. Říkal mi: "Tak co, jak jsi dnes vycpaná, děvko?" Využil mého momentu překvapení, i toho, že jsem nesla v jedné ruce objemnou tašku a nemohla jsem se patřičně bránit. Měla jsem strach co udělá, vůbec se neovládal. Vtom šel kolem nějaký chlapec (pravděpodobně student) a říkal manželovi: „Co si to dovoluujete? Pust'te ji nebo zavolám policii!“ Manžel na to odvětil: „Klidně ji zavolejte!“ Zrychleným krokem pak odcházel pryč a na mě ještě volal: „Ještě Ti zavařím, to uvidíš!“

12. července - Syn mi navečer volal k mým rodičům, že v bytě nejde proud. Byl vypnutý hlavní jistič do bytu, který je na chodbě. V koupelně našli uvolněnou odtokovou hadici od automatické pračky. Je tam zpětný závit, samo by se to stát nemohlo. Dále předložka, kterou máme na WC, byla položena v synově pokoji na polštářích na posteli. Máme za to, že to opět udělal manžel. Dokázat to však nemůžeme.

22. července - Návrat po dovolené ze zaměstnání. Odpoledne mi volá sociální pracovnice, že za ní manžel byl a opětovně si stěžoval, že mu bráním ve styku s dcerou. Není to pravda. Volám též na policii, kde mi oznamují, že tam manžel opět byl a tentokrát chtěl podat přímo trestní oznámení, protože ho nepouštíme do bytu a vyměnili jsme zámek. Toto oznámení však nebylo přijato, protože na policii byl pro něj uložen klíč od bytu.

24. července - Přišla jsem v tři hodiny na sociální odbor. Doprovod mi dělá můj kolega. Sociální pracovnice mi oznamuje, že manžel asi před čtvrt hodinou volal, že již má nové zaměstnání, sepisuje nějaký protokol a že tak za tři čtvrtě hodiny bude vědět, jestli může přijít. Manžel přichází kolem páté hodiny. Nejprve na chodbě slovně napadá kolegu (prý jestli je to nový tatínek) a pak i v kanceláři sociální pracovnice se chová arogantně, nenechává nikoho domluvit, snaží se dokazovat, že nemluvím pravdu. Odchází pryč, na upo-

zornění, že jednání ještě neskončilo, odpovídá, že on již ano. Při cestě domů mi volal syn, že je táta před domem a asi na mě čeká. Soused se nabídl, že mě raději doprovodí domů. Manžel tam na mě skutečně čekal a začal nás oba dva urážet. Pak nás nechtěl vpustit do domu. Držel nohou vstupní dveře, abychom nemohli otevřít. Bránil vstupu i tělem. Syn sešel dolů a též nic nezmoohl. Dveře se otvírají směrem ven. Situace se přiosťřovala a nebylo daleko k fyzickému napadení ze strany manžela. Museli jsme se obrátit na policii, kterou zavolal syn. Po jejím příjezdu manžel tvrdil, že nemá od bytu klíč, že jsem mu prý poslala jiný klíč, který do zámku nepasuje. Když byl vyzván, aby to předvedl, tak začal tvrdit, že ho s sebou nemá. Syn dal tedy manželovi svůj vlastní klíč, který byl za asistence policie vyzkoušen, že je to ten správný. Po odjezdu policie setrval manžel v našem bytě ještě asi dvě hodiny. Stále nás slovně napadal, urážel, vyhrožoval prodáním bytu a mou fyzickou likvidací. Prý nám tam bude vodit každý den zájemce o koupi bytu. Chtěl rozhazovat naše věci a ničit zařízení bytu. Prý stejně jednou přijde a v bytě všechno zničí.

25. července - Je pátek. Když jsem na cestě domů, přichází mi od manžela (později se od syna dovídám, že jemu ji poslal též) textová zpráva na mobilní telefon "Vyměnil jsem vložku zámku v bytě. Klíč ti pošlu v úterý." Vložka vyměněna nebyla, ale byl zamčený dceřin pokoj (mám tam skříňky s prádlem a váleudu, na které spím), na lustru v pokoji bylo rozvěšeno moje spodní prádlo a lednice (i mrazák) byly otevřené dokořán. V peřináči byl rozlité parfém a zbytek v otevřené lahvičce byl úplně vespod. Když se nám podařilo pomocí podobného klíče pokoj otevřít, bylo moje spodní prádlo polité parfémem. Bylo to zničené, zůstaly na něm žluté skvrny. Načichlé bylo prádlo dcery, které má uložené v police pod mým.

30. července - Kolem půl sedmé večer se vracím domů z práce. Je mi divné, že vidím vyklopené balkónové dveře. Ve vedrech, která teď jsou, zavíráme při odchodu z bytu všechna okna a zatahujeme žaluzie. Tuším, že byt opět nebude v pořádku. Vstupní dveře do bytu šly normálně odemknout. Když jsem vešla do předsíně, tak na zemi ležely vyházené věci ze skříní. Rozházené oblečení i osobní věci moje, dcery, syna byly prakticky po celém bytě. Byly vytažené zásuvky a otevřená dvířka skříněk. V celém bytě nešel proud. Lednička, včetně mrazáku, byla otevřená a vyteklá. V koupelně byla opět vyndaná odtoková hadice z pračky.

31. července - V pět hodin se scházíme s manželem na oddělení péče o děti, kde má dojít k dohodě o styku otce s dcerou a zároveň má být otci sděleno přání dcery (manžel vyžadoval vyslechnutí dcery). Ke konkrétní dohodě vinou manžela opět nedochází. Manžel uvádí, že

opět nepracuje, takže s ní ten týden (původně ho vyžadoval) být nemůže. Pak požaduje každou neděli o víkendech atp. Zápis o dohodě nemohl být uskutečněn a jen jsme se domluvili, že si manžel přijde pro dceru v neděli 4. 8. v 9.00 hod.. Kdy ji přivede zpět domluveno nebylo, manžel to odmítl udat, později prohlásil, že ji klidně přivede až v pondělí. Manžel přímo na oddělení péče o děti vyhrožoval, že celou situaci ještě zhorší, prý se budeme divit.

1. srpna - V jednu mi volá manžel na mobilní telefon, kde že prý jsem spala v noci, kde se toulám a že si mě najde a dá mi přes držku. Oslovuje mě hrubě, sprostě.

10. a 11. srpna - Manžel si pro dceru, jak bylo původně na OPD domluveno, v sobotu ani v neděli nepřichází. Důvod mi nesdělil.

2. září - Začátek nového školního roku. Zůstala jsem ten den kvůli dceři doma. Když přišla dcera ze školy domů, volal jí otec a ptal se, jestli ji může přijet navštívit. Souhlasila. Manžel však místo toho, aby se věnoval dceři, využil své návštěvy opět k tomu, aby nás obě dvě psychicky týral. Nejprve mě napadal slovně, urážel. Snažila jsem se nereagovat, to mu však vadilo, tak chtěl opět vyhazovat věci ze skříní. Když jsem se snažila mu v tom zabránit, tak alespoň zasouvací dveře ze skříní vysadil. Poté vyndal prodlužovací šňůru od ledničky. Když jsem ho upozornila, že nám opět zničí potraviny, zezadu mi tuto šňůru přehodil kolem krku se slovy: "Co kdybych tě konečně uškrtil?" Začala jsem se bránit, prudce jsem se otočila a snažila se vyprostit. Manžel mě pustil, vzal telefon a zavolal na linku 158, aby hned přijeli, že jsem ho fyzicky napadla. Poté vzal nůž a prodlužovačku přeřízl. Prý si bude dělat co chce. Pak se několikrát napřáhl, že mi dá ránu do hlavy, ale v posledním okamžiku rukou ucukl a praštil do skřínky těsně vedle mé hlavy. To vše dělal před dcerou, která mě bránila a byla vyděšená. Když manžel slyšel, jak mě dcera brání, řekl jí: "Myslíš si, že bych ti taky dokázal ublížit?" Napřáhl na ní ruku a pak ucukl (jako v mém případě), dcera automaticky uhnula hlavou a nechápavě se na něj dívala. Mimo jiné jí znovu opakoval, že není její táta a kdo ví, kdo jím ve skutečnosti je. Po příjezdu policie manžel oznámil, že jsem ho "zabila", má prý ještě otisk mé ruky na své tváři (nic takového tam neměl), bolí ho hlava a dělá se mu špatně.

13. září - Na mobilní telefon mi přichází zpráva z inzertního časopisu, že byl podán inzerát ohledně prodeje našeho bytu. Vyšel jak v tištěné podobě, tak na internetu. S mým telefonním číslem i emailovou adresou. Musím se bránit náporu zájemců.

17. září - Nastupuji do nemocnice.

19. září - Vracím se z nemocnice. Kolem půl jedné přichází manžel. Hned ve dveřích mi začíná nadávat, vyhrožovat zabitím, zfackováním a nutí mě odpovědět, kde jsem byla od 17. září. Celou noc prý hlídal před domem. Pak mě násilím dostrkal do ložnice, hodil mne na postel a nutil roztáhnout nohy. Když jsme to odmítla, roztáhl mi je sám. Prý jsem jeho žena a budu plnit manželské povinnosti. K samotnému styku nedošlo. Vzal mi alespoň kabelku, vyndal z ní peněženku a elektronický diář. Chtěla jsem, aby mi vrátil peněženku, měla jsem v ní platební kartu. Peněženku po mně hodil. Databanku si nechal. Vzal i dceřin mobilní telefon a odešel z bytu. Za deset minut se vrátil, když si opsal z displeje dceřina telefonu pro něj neznámá telefonní čísla. Ani po příchodu dcery manžel své chování vůči mně nezměnil. Přijde si prý pro ni v sobotu v osm hodin ráno. Odpověděla jsme mu, že pokud dcera bude chtít a nebude nemocná, není to problém. Pak odešel z bytu s tím, že se stěhuje zpět a bude "teror". Současně si stěžuje u sociální pracovnice, že mu opět bráním ve styku s dcerou.

20. září - Dopoledne mi volá manžel do práce a uráží mne. Pak volal sekretářku mého šéfa, přál si s ním mluvit o tom, že nejsem v práci. Když jsem přišla odpoledne domů, měla jsem elektronický diář položený na stole, některá data byla vymazaná. Večer se manžel velmi slušně domlouvá se mnou ohledně sobotního výletu s dcerou.

21. září - Manžel si přesně v osm hodin vyzvedá dceru. Odmítá mi však říci, kdy se vrátí. Prý mi do toho nic není, že by se mi určitě hodilo, abych mohla jít někam šukat. Odpoledne musím jít podat na policii vysvětlení k manželově obvinění, že jsem ho fyzicky napadla. Večer volá dcera, že se vrátí až ráno. Šla jsme si lehnout. Za dvě hodiny (ještě jsme si četla) přišel manžel a přivezl dceru. Manžel prohlásil, že v bytě zůstane. Měly jsme s dcerou strach, co bude. Manžel se díval na televizi, pak chodil po celém bytě s baterkou, patrně hledal můj telefon. Odešel z bytu ráno.

23. září - Přišla jsme domů dříve než obvykle. Chvíli po mně přišel manžel - zvonil. Opět jsem schovala svůj mobil a kabelku. Mezi tím už manžel volal na policii, že se nemůže dostat do bytu. Když jsem otevřela, tak do telefonu řekl - už je to dobrý, otevřela mi neznámá osoba. Opět mě začal napadat - co prý dělám doma, že bude dohlížet, jak chodím do práce. Oznámil mi, že příště si pro dceru přijede už v pátek, a bude s ní do neděle. Souhlasila jsem s tím, a prohlásila, že by možná bylo vhodnější odjet až v sobotu ráno, abych mohla dceři vše připravit, a současně, aby se nachystala i na pondělní vyučování. To manžela rozčílilo a okamžitě volal na OPD (odkud se právě vrátil a kde si na mne stěžoval),

a žádal, aby mi pracovnice OPD domluvily. Nechal zaprotokolovat, že mu bráním být s dcerou o víkendu.

27. září - Jednám o hypotéčním úvěru, který si vzal manžel, ale neplatí ho. Nebude platit ani výživné na dceru, tvrdí, že stejně není jeho.

1. října - Přichází manžel, zvoní u dveří. Rychle schovávám telefon a svoje věci. Manžel za dveřmi vyhrožuje, že vyrazí dveře. Mám strach, volám policii na linku 158, otevírám dveře. Manžel se mnou cloumá, že jestliže ještě jednou bude muset zvonit, zbije mě. Poté přineseným náradím odmontovává zámek u vchodových dveří. Přijíždí policie. Manžel dává vše rychle do pořádku. Policii tvrdí, že nic nedělá. Je ale velmi rozrušený, policisté mu domlouvají. Přichází dcera a syn. Manžel vytváří v bytě nesnesitelnou atmosféru a naznačuje, že takhle si představuje celodenní teror rodiny.

2. října - Manžel přichází za dcerou, sedí s ní před domem a vypráví jí, jak by se chtěl vrátit zpátky, viděl ji vyrůstat, ale já prý jsem na něj zlá a vyháním ho.

3. října – Opět vychází v inzertním časopise inzerát s mým číslem i e-mailem, že prodám náš byt.

5. října - Manžel přichází pro dceru. Jde k lednici a křičí, že nemůže najít svoje jídlo (samozřejmě tam bylo). Vyházel všechno z lednice i mrazáku. V koupelně šlape po ručnicích. Odchází z bytu a po odchodu mi volal domácím telefonem a řekl mi, že jsem kráva a mám si zlomit obě nohy.

10. října - Přicházím domů, dcera mi vyděšeně povídá: „Táta je tady a nedovolil mi říci, že tady na tebe čeká.“ Manžel se mi snažil vyprovokovat k hádce. Pak prohlásil, že si odvede dceru. Když jsem s tím nechtěla souhlasit, vysmál se mi, ať mu ukážu papír, že je dcera v mé péči. Chce volat i policii, že mu bráním odvést si dceru. Dcera je z toho vynerвовaná, nikam nechce. Manžel poškodil zvonek u vchodových dveří, takže nikdo, kdo by k nám chtěl jít, tedy ani policie, by se nedozvonila. Manžel odjíždí na policii a požaduje vydání dcery. Policie mu nevyhověla, manžel je z toho rozčilený. Přítelkyni syna prořezal pneumatiky u vozu. Můj mobil zahlučuje vzkazy typu: „Jestli ti nerostou prsa, kup si umělé, ať máme na co sahat.“ „Starožitné miniatury vykupuje firma Novák. Tak tam prodej svoje prsa.“ [11]